

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ความสามารถในการเขียนความเรียง และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรงเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้นำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การอ่าน

1. ความสำคัญของการอ่าน
2. ความมุ่งหมายของการอ่าน
 - 2.1 การอ่านเพื่อความรู้
 - 2.2 การอ่านเพื่อความคิด
 - 2.3 การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน
3. ความสนใจในการอ่าน

การเขียนความเรียงภาษาไทย

1. หลักสำคัญของการเขียนความเรียง
2. ความมุ่งหมายของการเขียนความเรียง
3. ประเภทของการเขียนความเรียง
4. องค์ประกอบของการเขียนความเรียง
5. เกณฑ์การประเมินการเขียนความเรียง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

การอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการของการแปลความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์ ออกมาเป็นความคิด หรือคำพูด ดังที่ สิริพร ทิมตระการ (2537 : 5) กงเทพ เคลือบพมิษฐกุล (2540 : 88) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแห่งความคิดในการรับสารเข้า ในขณะที่อ่าน โดยผู้อ่านใช้ประสาทสัมผัสทางตา รับภาพ ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่นใด ผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องรานั้น แล้วตีความหมายออกมาอย่างถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน แล้วยังสามารถสรุปความหมาย แนวความคิดตามขั้นตอน โดยใช้สมรรถภาพของการอ่านตามลำดับ จนสามารถนำความหมายมาประยุกต์ใช้ วิเคราะห์หรือประเมินคุณค่างานเขียนได้โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน ผู้อ่านที่ดีนั้นจะเข้าใจข้อความที่ตนอ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ผู้อ่านที่อ่านช้าและไม่ค่อยเข้าใจสิ่งที่ตนอ่าน จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขตนเองโดยรีบด่วน

1. ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ หรือ โลกไร้พรมแดน ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างยิ่งและรวดเร็วเช่นทุกวันนี้ ทำให้การอ่านเผยแพร่ออกมาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การอ่านหนังสือ ดังที่ ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2532 : 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า ใครอ่านมากคนนั้นได้รับทรัพย์ทางปัญญา มาก ยิ่งได้อ่านหนังสือที่มีคุณภาพสูงเป็นประจำ คุณสมบัติทางปัญญาที่ได้รับก็ติดตามไปด้วย

จินตนา ไบกาชูชิ (2533 : 8) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวัน เริ่มตั้งแต่อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านชื่อถนน ป้ายจราจร ป้ายโฆษณา แบบฟอร์มราชการ ถ้าคนใดอ่านไม่ออกชีวิตจะโศคร้ายเหมือนคนตาบอด ไม่รับรู้ข่าวสารความเป็นไปของโลก คนที่อ่านมากจะรับรู้ข่าวสารมากกว่าคนที่อ่านน้อย

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ (2534 : 47) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือมาก ทำให้เกิดความรู้ ความคิด ได้รับรู้เรื่องต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำมาประมวลเสนอไว้ในหนังสือเรื่องนั้น ๆ จึงนับได้ว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535: 31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งต่อชีวิตของคนเรา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ที่พึงประสงค์ ทำให้ได้รับรู้ข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ และช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินต่าง ๆ ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นประโยชน์ที่สุดสำหรับแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

วีระชัย มีชอบธรรม และคณะ (2536 : 98) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จ ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสได้รับความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือน้อยหรืออ่านได้ช้า โลกเราในปัจจุบันเป็นโลกของการอ่าน กิจกรรมทุกอย่างทุกประเภทและทุกแห่งทั้งในสถาบันการศึกษาและสถาบันอาชีพ ย่อมมีการอ่านเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเป็นอันมาก

ศิริพร ทิมตระการ (2537 : 6) กล่าวสรุปความสำคัญของการอ่านได้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือ ทำให้ได้เนื้อหา สารความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำติดตัวไปได้
3. หนังสือเก็บไว้ได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองขณะอ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมาธิ มีสมาธินานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น เพราะขณะที่อ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านอย่างละเอียด อ่านข้าม หรืออ่านทุกตัวอักษรก็ได้ ตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะมีหนังสือให้เลือกมากมาย
7. หนังสือมีหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น ทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทรรศนะได้กว้างกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใด ๆ โดยเฉพาะ
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตัวของตนเองในขณะที่อ่าน สามารถวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ หนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยและเมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี
9. ผู้รักการอ่านจะรู้สึกว่ามีความสุขเมื่อได้สัมผัสหนังสือ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีหนังสือในรูปแบบของการเก็บข้อมูลในแผ่นดิสก์ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ก็ตาม

วินิตา ดิลิชนต์ (2537 : 77) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือเป็นการหาความบันเทิงที่มีประโยชน์หลายอย่าง คือ บำรุงสติปัญญา มีโลกทัศน์ กว้างขวางขึ้น การอ่านเป็นงานอดิเรกที่ประหยัดราคา และทำได้เกือบทุกสถานที่ ทุกเวลา ช่วยระงับ ความเหงา ความฟุ้งซ่าน ทำให้จิตใจเป็นสมาธิ

เปลื้อง ณ นคร (2537 : 133) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือนี้ ภาษาทางวิชาการเรียกว่า การรับสาร การรับสารมีหลายอย่าง เช่น ทางวิทยุกระจายเสียง ทางดูภาพ ฯลฯ การอ่านหนังสือเป็นการรับสารที่สำคัญมาก ถ้ารับสารดีและเข้าใจการรับสารก็ทำให้ชีวิตดีขึ้น เดียวนี้ถือกันว่าการอ่านเป็นปัจจัยที่ห้าในการดำรงชีวิต

ขวัญดี อัคราวุฒิชัย และคณะ (2538 : 18) มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการอ่านว่า ในยุคปัจจุบันนี้การอ่านเพื่อหาข่าวสารข้อมูลคือ “ปัจจัยที่ 5” ของคนในเมืองหรือ ในสังคมเมืองไปเสียแล้ว ถ้าวันใดไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์เลย เขาอาจรู้ตีว่าชีวิตขาดสิ่งสำคัญไป เพราะการอ่านเป็นส่วนสำคัญยิ่งสำหรับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ แม้แต่ในเรื่องการซื้อสินค้าและ เครื่องบริโภคก็ยังต้องอาศัยการอ่าน

วิไลวรรณ สมไสภณ และอนงค์ รุ่งแจ้ง (2538 : 103) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ทุกด้าน

กิพลิ วรรณจิต (2539 : 10) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การดำเนินชีวิตในสังคมมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้การอ่าน เราอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ อ่านสารคดี บันเทิงคดีจากนิตยสาร วารสาร อ่านตำราต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ อ่านป้ายโฆษณา ประกาศ แจ้งความ จากห้างร้านบริษัทต่าง ๆ อ่านซื้อสินค้า คำอธิบายการใช้เครื่องจักรกล อ่านคำแนะนำเพื่อช่วยในการแก้ปัญหา อ่านสลากยาเพื่อรู้วิธีการรับประทานให้เหมาะสมและถูกต้อง โรคที่รักษา สิ่งเหล่านี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนแทบทุกคนเลยทีเดียว

เสวริมศรี หอทิมาวรกฤต (2540 : 348) ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการหาความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือ

2. การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล
3. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะได้อ่านเอกสารที่ให้ความรู้ในการปรับปรุงงานของตนเองอยู่เสมอ
4. การอ่าน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะถ้าเราอ่านได้ก็สามารถทำความเข้าใจร่วมกับคนอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น
5. การอ่านเป็นเครื่องมือในการรับทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยสู่คนรุ่นหลัง ๆ ต่อไป
6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพิกเฉล ความรู้และมีประสบการณ์กว้างขวาง

ศรียสน สกลรักษ์ (2542 : 178) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า ทักษะการอ่านก็มีส่วนสำคัญต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีมากมายในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร และมีส่วนสำคัญต่อการเรียนสรรพวิชาต่าง ๆ ในห้องเรียนและในชีวิตการทำงานอีกด้วย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำรัสในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 27 ประจำปี พ.ศ.2542 ในวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ.2542 ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี : 2542 อ้างถึงใน ไทยรัฐ : 27 มีนาคม 2542 : 16) มีใจความตอนหนึ่งว่า หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งพลังปัญญา คือความรอบรู้อันมีพลังผลักดันให้เกิดความคิดอ่านที่จะพัฒนาพื้นฐานจิตใจ และความรู้ของตนเอง ให้รู้จักคิดและทำสิ่งที่ดีมีประโยชน์แก่ตนเองและสังคมส่วนรวม โดยอาศัยความรู้ทั้งหมดที่ได้จากการอ่านหนังสือเป็นแนวทาง

โธมัส จี ดีไวท์ (Thomas G. Devine, 1986 : 5 - 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน แม้ปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีและสื่อที่ให้ความรู้ด้านอื่น ๆ มากมายก็ตาม แต่ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านย่อมจะได้เปรียบและประสบความสำเร็จมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับ การอ่านเอกสาร หนังสือ และอื่น ๆ ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และการอ่านเพื่อความเพิกเฉล

ยู บี จีเบนเนดิโอ (U. B. Gbenedio, 1986 : 46-47) ให้ทรรศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านพอสรุปได้ว่า แม้ปัจจุบันนี้การสื่อสารจะมีความก้าวหน้าอย่างสูง มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เพื่อการสื่อสารมากมายก็ตาม สิ่งพิมพ์ยังคงมีความสำคัญในระบบการติดต่อสื่อสารทั่วโลก ถ้าปราศจากสิ่งพิมพ์หรือตำราต่าง ๆ ก็คงไม่เกิดความก้าวหน้าการศึกษา หรือเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการที่สำคัญ เพราะฉะนั้นการอ่านจึงเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งเพื่อการศึกษาความรู้ เพื่อการพัฒนาและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ และเพื่อความบันเทิง

การอ่านจึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ในสังคมเพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพให้เป็นที่นิยมนับถือจากบุคคลอื่นว่าเป็นผู้รอบรู้กว้างขวาง ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ ผู้ที่อ่านมากมักจะได้รับความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากกว่าผู้ที่อ่านน้อย และยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เพราะสามารถทำความเข้าใจร่วมกับผู้อื่นได้ดี ได้รับความคิด ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตน จรรโลงใจ อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

2. ความมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านไม่ได้จำเพาะตัวอักษรเท่านั้น แต่อาจรวมถึงการอ่านจากภาพหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ก็ได้ นั่นก็คือ “การอ่าน” เป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านนำความหมายที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ในยุคปัจจุบันมนุษย์ในสังคมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างอิสระพอสมควร การอ่านเป็นทักษะหนึ่งของชีวิตที่สามารถจะเลือกได้ตามความต้องการ และตามความมุ่งหมายของแต่ละบุคคล มีนักวิชาการให้แนวคิดเกี่ยวกับความมุ่งหมายในการอ่าน ดังต่อไปนี้

2.1 การอ่านเพื่อความรู้

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534 : 9) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ว่าการอ่านเพื่อให้ได้ความรู้นั้นอาจจะแบ่งวัตถุประสงค์ย่อยออกเป็น 5 ประเด็น คือ

1. เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ ได้แก่ การอ่านคำแนะนำ การอ่านเพื่อตอบปัญหาที่ยังข้องใจอยู่
2. การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ทั้งโดยละเอียดและโดยย่อ
3. การอ่านเพื่อการรับรู้ข่าวสาร ข้อเท็จจริง

4. การอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อเขียนตำราวิชาการ
5. อ่านเพื่อรวบรวมข้อมูลเอามาทำรายงาน ทำวิจัย เผยแพร่ในหมู่นักวิชาการ ผู้สนใจทั่วไป อันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

อุดม เชยกิจวงศ์ วิมล จิโรจพันธุ์ และ กฤตย์ สุกณะพัฒน์ (2534 : 14) กล่าวถึง การอ่านเพื่อความรู้ว่า อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วน จับทิศทางและ ใจความ รวมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งชัดเจน ตลอดจนควรจด บันทึกย่อเนื้อหาและใจความสำคัญ เพื่อให้จดจำได้อย่างแม่นยำด้วย

พิศเพทิน สงวนพงศ์ (2535 : 2) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้แยกได้ดังนี้

1. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า ในกรณีนี้ใช้กับการศึกษาของนักศึกษาโดยตรง คือ การอ่านตำราเรียนหรือการค้นคว้าเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนแล้ว จะเป็นการอ่านโดยละเอียด หรือโดยย่อก็ตามแต่กรณี
2. อ่านเพื่อให้เกิดความรอบรู้หรือเพื่อให้รู้ การอ่านตามจุดประสงค์นี้เป็นการอ่านเพื่อเพิ่มความรู้ให้ตัวเอง ไม่จำเป็นจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น การอ่านสภากาชาด อ่านเพื่อให้อ่านได้ถูก อ่านประเภทต่าง ๆ หรืออ่านข่าวสาร

กุสุมา รัชมณี (2536 : 78) กล่าวถึง การอ่านเพื่อความรู้ สรุปได้ว่า การอ่าน เพื่อแสวงหาข้อมูลความรู้และรายละเอียดที่เป็นประโยชน์เฉพาะสาขาวิชา เป็นหน้าที่สำคัญของ นักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนต้องอ่านตำราเรียนต่าง ๆ ตามหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่และ ยังต้องอ่านหนังสืออ้างอิงหรือบทความที่มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์กับบทเรียนอีกมากมาย นักเรียน จึงต้องฝึกฝนทักษะการอ่านให้เข้าใจประเด็นสำคัญ ๆ ทั้งส่วนที่เป็นประเด็นหลักและประเด็นรอง รายละเอียดส่วนที่เป็นผลความและรายละเอียดส่วนที่ขยายความให้ชัดเจน สามารถลำดับความรู้ ที่ได้รับอย่างถูกต้องและประหยัดเวลาในการอ่านด้วย ซึ่งการศึกษาข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในสภาพการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่กำลังเข้ามามีบทบาทต่อการดำรง ชีวิตของนักเรียนในเกือบทุกด้าน หากนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อสภาพแวดล้อมเหล่านี้ อย่างถูกต้องแล้ว จะช่วยเพิ่มพูนกลไกการปรับตัวและการตัดสินใจของนักเรียนในการประกอบ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในแต่ละด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประกอบ กิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีหลักเกณฑ์ และประพฤตินุปฏิบัติตนตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับ แบบแผนของสังคม

ศรีรัตน์ เริงกลิ่นจันทร์ (2536 : 8) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ว่า คนเราต้องการให้ความรู้ของตนงอกงามขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิม รู้เรื่องหนึ่งแล้วก็ยังอยากรู้เรื่องอื่นต่อ ๆ ไป ต้องการรู้ในสิ่งที่เป็นปัญหาไม่เข้าใจ เพื่อให้เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจตนเอง เพื่อให้รู้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความเป็นไปในโลกซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และในทางกลับกัน คนเราต้องการรู้สิ่งที่ได้เกิดขึ้นมาในอดีต เพื่อจะได้เข้าใจและรู้จักตนเองดียิ่งขึ้น

ศิริพร ติมตระการ (2537 : 7-8) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ว่า อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ของนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป การอ่านชนิดนี้เป็นการอ่านอย่างค้อยเนื่อง จึงต้องใช้วิธีการอ่านทั้ง 3 วิธี ประกอบกัน ผู้อ่านจะต้องเลือกใช้วิธีที่เหมาะสม ตามความมุ่งหมายแต่ละตอน

นิตินา พรหมเกษตรินทร์ (2538 : 44) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ว่า นักเรียน นักศึกษาจะต้องศึกษาหาความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้าน นอกจากนี้ผู้ใหญ่ซึ่งประกอบอาชีพก็ต้องศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาชีพของตนอยู่เสมอ เพื่อปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

ลักขณา ไตวิวัฒน์ และคณะ (2538 : 20) กล่าวถึง การอ่านเพื่อความรู้ว่า การอ่านตามวัตถุประสงค์ข้อนี้จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษา เมื่ออ่านหนังสือตำราเรียนเล่มใดเล่มหนึ่งหรือวัสดุการอ่านใด ๆ ก็ตาม ควรเก็บรวบรวมประเด็นสำคัญและน่าสนใจไว้ โดยการบันทึกในบัตรข้อมูล เพื่อค้นคว้าในโอกาสต่อไปโดยไม่ต้องอ่านทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง เพราะได้คัดเลือกข้อมูลความรู้ที่ต้องการไว้แล้ว ข้อมูลนี้จะนำมาใช้ได้ทันทีเมื่อจะทำรายงาน เขียนบทความ ทำวิจัย สนทนากับผู้อื่น และทำกิจกรรมอื่น ๆ

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2539 : 85) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ไว้ว่า อ่านเพื่อความรู้หรืออ่านให้รู้ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเรื่องใดก็ตามจุดประสงค์แรกคือ อ่านเพื่อให้รู้ เช่น อ่านสภากษาก็เพื่อให้รู้วิถีกษยาได้ถูกต้องตามคำแนะนำของการใช้ยา อ่านหนังสือตำรารับตำรา ก็เพื่อให้รู้เรื่องราวเพื่อประเทืองสติปัญญาของผู้อ่าน การอ่านจึงเป็นการสะสมความรู้ ทำให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ (2539 : 48-49) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ไว้ว่า อ่านเพื่อความรู้ ความรู้ที่ได้มักปรากฏในหนังสือหลายลักษณะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์แขนงใดแขนงหนึ่งโดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ฯลฯ ความรู้ในลักษณะนี้มีมากในหนังสือประเภทตำรา การอ่านหนังสือเหล่านี้ผู้อ่านจะเลือกอ่าน

หนังสือหลาย ๆ เล่ม เพื่อทดสอบความถูกต้องและแม่นยำ การอ่านหนังสือประเภทนี้นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้รักความก้าวหน้า นอกจากนี้ยังมีหนังสือบางเรื่องที่ทำให้ความรู้ประเภทเสริมให้คนรอบรู้ ช่วยให้การประกอบอาชีพสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ช่วยทำให้เข้าใจผู้อื่นและงานของผู้อื่นดีขึ้น ช่วยให้สะดวกในการวางตัวและรู้จักตนเองดีขึ้น การอ่านหนังสือประเภทนี้จึงเป็นเครื่องส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่คนสนใจ

ดวงใจ ไทยอุญญ (2540 : 56-57) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ไว้ว่า อ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านตำราวิชาการ สารคดี บทความ ซึ่งจะลงละเอียดเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่านเป็นประการสำคัญ ผู้อ่านบางคนต้องการอ่านเพื่อทวิปัญญา หรือบางคนต้องการอ่านเพื่อเขียนรายงาน ตำรา หรือวิทยานิพนธ์ ก็จะต้องอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่มเพื่อประมวลความคิดที่ได้จากการอ่านแล้วนำไปเขียน

ณภัทร เทพพรธนะ (2541 : 158) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความรู้ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทตำรา วารสาร สารคดี หนังสือพิมพ์หรือข้อความต่าง ๆ เพื่อให้ทราบเรื่องราวอันเป็นข้อความรู้หรือเหตุการณ์บ้านเมือง การอ่านเพื่อความรู้เป็นการอ่านที่ จำเป็นมาก เพราะทำให้ผู้อ่านเป็นคนรอบรู้วิชาต่าง ๆ เพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เพื่อเข้าใจผู้อื่น เพื่อรู้ความเป็นไปในโลก เพื่อเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของตน และเพื่อทราบข่าวคราว ความเคลื่อนไหวของสังคมที่ตนอยู่ ข้อความรู้ต่าง ๆ อาจมิได้ปรากฏชัดเจนในตำรา แต่แทรกอยู่ในหนังสือประเภทต่าง ๆ แม้อินหนังสือบันเทิงคดีก็จะให้เกร็ดความรู้ควบคู่ไปกับความบันเทิง

หะอับ โปษะกฤษณะ (2541 : 109) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ไว้ว่า การอ่านไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องน้อยหรือเรื่องใหญ่ จุดประสงค์ที่มาก่อนก็คือเพื่อให้รู้ เช่น การอ่านสถาปัตยกรรมเพื่อให้รู้จะได้กินยาถูก อ่านประกาศ อ่านตำรา อ่านข่าว ฯลฯ

2.2 การอ่านเพื่อความคิด

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534 : 10) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดไว้ว่า ในกระบวนการอ่านที่สำคัญนั้น ความรู้ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง แต่ความคิดยิ่งสำคัญกว่า โดยเฉพาะความคิดแปลกใหม่ซึ่งจะเป็นชนวนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้อ่านด้วย เช่น การอ่านผลการทดลอง การค้นคว้าวิจัย และการเสนอความคิดใหม่ในหนังสือต่าง ๆ ซึ่งอาจหาได้ทั้งจากหนังสือสารคดีและบันเทิงคดี

อุดม เขยทิววงศ์ วิมล จิโรหพันธ์ และ กฤตย์ สกณะพัฒน์ (2534 : 4) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดว่า การอ่านเพื่อให้เกิดความคิด เป็นการอ่านทำให้ผู้อ่านมีความคิดที่กว้างไกล ช่วยให้สามารถตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

ศรีรัตน์ เริงกลิ่นจันทร์ (2536 : 9) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดว่า การอ่านเพื่อให้เกิดความคิดเป็นการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือเสนอผลของการค้นคว้าทดลอง ผลการวิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ความคิดเห็นของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น บางครั้งนำแนวความคิดหรือผลการวิจัยเหล่านั้นมาสร้างฐานะของคนได้ รู้จักพิจารณาหาเหตุผลในเรื่องนั้นเป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอีกด้วย

ณภัทร เทพพรธนะ (2538 : 159) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดว่า การอ่านเพื่อความคิด ได้แก่ การอ่านข้อความประเภทที่แสดงทัศนะ เช่น บทความ บทวิจารณ์ การวิจัย ฯลฯ การอ่านในลักษณะนี้เป็นการอ่านแนวความคิดของผู้อื่น เพื่อเป็นแนวทางความคิดของตนเอง และอาจนำมาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต ผู้อ่านจะต้องมีวิจารณญาณในการเลือกนำความคิดที่ได้อ่านมาใช้ให้เป็นประโยชน์

นิติมา พรหมเกษตริณทร์ (2538 : 45) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดไว้ว่า การอ่านหนังสือบางประเภทก็ช่วยให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยเสริมความคิดให้กระฉ่องขึ้น มีเหตุผลในสิ่งแปลกใหม่ หรือช่วยชี้แนะให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ (2539 : 48) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดไว้ว่า ความคิดของคนจะเจริญงอกงามได้โดยอาศัยการกระตุ้นเตือนให้ไม่คิด การที่ได้มองเห็นอะไรรอบด้าน จะช่วยให้ทรรศนะของเรากว้างขวางขึ้น ช่วยให้การแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ มีความบกพร่องน้อยลง ดังนั้นการที่ได้อ่านความคิดของคนหลาย ๆ คน ที่พูดในเรื่องเดียวกัน แต่มีประสบการณ์ต่างกัน จะสร้างแนวความคิดให้แก่ผู้อ่านได้กว้างขวางและถูกต้อง หนังสือประเภทที่แสดงความคิดเห็นได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทสรุปของบทวิจัย หรือบางครั้งแสดงออกในแง่เชิงศิลปะ เช่น แสดงออกมาเป็นโครงเรื่องในรูป นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ การอ่านความคิดเห็นที่ปรากฏในรูปแอบแฝงเช่นนี้ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้แต่ง ซึ่งอาจผิดพลาดได้ง่ายจำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียดและรอบคอบ ดังนั้นจะต้องจำไว้ว่า ความคิดที่ดีต้องมีเหตุผลและความรู้เป็นพื้นฐาน

สิทธิ พิณจตุรคต (2539 : 7) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดไว้ว่า อ่านเพื่อแสวงหาความคิด ช่วยให้เราเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คนที่ความคิดมีคมก็เกิดปัญญาสว่าง สามารถคิดสิ่งที่ยาก ๆ ได้ และช่วยส่งเสริมความคิดให้แจ่มกระจ่างขึ้น ถูกต้องทำนองคลองธรรม มีเหตุผลดี มีสิ่งแปลกใหม่

2.3 การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

ในชีวิตประจำวันของคนเราเกี่ยวข้องกับ การอ่านสิ่งตีพิมพ์ที่เผยแพร่ออกมาหลายรูปแบบ ซึ่งให้สาระความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรืออ่านให้เกิดความสนุกสนาน เกิดความซาบซึ้ง เช่น การอ่านนวนิยาย การอ่านสารคดีท่องเที่ยว เป็นต้น

รัฐจวน อินทรกำแหง (ม.ป.ป. : 36) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความบันเทิง หรือเพื่อความเพลิดเพลิน สรุปได้ว่า การอ่านด้วยจุดประสงค์ข้อนี้ค่อนข้างได้รับความนิยมจากผู้อ่านอยู่ไม่น้อย เพราะเป็นการอ่านเพื่อความสำเริงอารมณ์ของคนโดยไม่ต้องฝืนใจอ่าน จึงมีผู้นิยมอ่านกันมาก การจะได้รับการชมของผู้อ่านอย่างเต็มที่ ผู้อ่านควรมีแนวทางการอ่านหรือวิธีการอ่านดังต่อไปนี้

1. มีความแน่ใจว่า หนังสือที่กำลังอ่านนั้นเป็นหนังสือประเภทใดและมีลักษณะอย่างไร
 2. ถ้ายังไม่รู้จัก ควรทำความรู้จักเสียก่อน เพื่อที่ขณะที่อ่านจะรู้สึกสนุกสนานซาบซึ้ง เข้าถึงเรื่องได้ดียิ่งขึ้น
 3. ขณะที่อ่าน ปล่อยใจให้รับความเพลิดเพลินอย่างเต็มที่ แต่เมื่อจบแล้ว ควรถามตนเองว่าความเพลิดเพลินที่ได้รับนั้นเกิดจากอะไร สิ่งนั้นมีเหตุผลที่ควรแก่การเชื่อถือเพราะมีความเป็นไปได้ หรือเพราะเป็นการเสนอความคิดที่ควรแก่การนิยมนกข่อย
 4. พิจารณาว่า ในความเพลิดเพลินที่ผู้อ่านอาจจะออกอุทานว่า “สนุกจริง” นั้น ได้รับอะไรบ้างจากหนังสือนั้น รสแห่งความอึ้งอับซาบซ่าน รสแห่งความปิติ รสแห่งความเศร้าที่ตรึงใจ รสแห่งความไพเราะของถ้อยคำภาษา หรืออื่นๆ
 5. พิจารณาว่า ในความเพลิดเพลินนั้นมีแก่นสารสาระอันใดที่แฝงเร้นอยู่บ้างหรือไม่เป็นแก่นสารสาระที่ยังประโยชน์แก่จิตใจ แก่สังคม หรือแก่นมนุษยชาติ
- ความเพลิดเพลินนั้นชวนให้หลงใหลง่าย ฉะนั้นจึงควรอ่านด้วยการพิจารณาประกอบไปด้วย จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับรสและแก่นสาร และยังเป็นแนวทางให้เกิด

การวิเคราะห์ วิจัย และประเมินค่าของหนังสือนั้นไปในตัว ซึ่งเป็นวิธีการที่จะยกระดับมาตรฐานการอ่านของตนเองได้อีกวิธีหนึ่ง

นพต จันทร์เพ็ญ (2531 : 74) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจ ผู้อ่านมุ่งที่ความผ่อนคลายอารมณ์ ความเพลิดเพลินที่เกิดจากการอ่าน อันได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย หรือสารคดีที่มีเนื้อหามุ่งความเพลิดเพลิน เช่น สารคดีท่องเที่ยว วรรณคดี และวารสาร นิตยสารที่ประกอบด้วยเรื่องราวในแนวสารบันเทิงต่าง ๆ การอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายนี้เป็นการอ่านที่ใช้มากในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป

ทัศนีย์ สุขเมธี (2536 : 89) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินไว้ว่า การอ่านแบบนี้เป็นการอ่านอย่างรวดเร็วไม่จำเป็นต้องศึกษาหารายละเอียด เราอ่านเพื่อต้องการรู้เรื่องราวของเรื่องนั้น ๆ เพื่อความบันเทิงใจ แต่ในขณะที่เดียวกันผู้อ่านอาจจะได้รับความรู้ แนวความคิดจากที่ผู้เขียนได้สอดแทรกไว้ในความรู้สึกรักนึกคิดของตัวเอง และเป็นการได้รับความรู้และการอบรมค่าตั้งสอนโดยผู้อ่านเองก็ไม่รู้ตัว เป็นผลพลอยได้จากการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน บางทีจะได้คติ ได้ความงดงามทางภาษาได้ บทสนทนาได้ตอบที่เราสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ควรอ่านต่อเมื่อเรามีเวลาว่าง จิตใจปลอดโปร่ง เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ไม่ควรหักโหมอ่านเพื่อติดตามเรื่องราวต่อ ๆ ไป โดยใช้เวลาในการอ่านนานเกินไปก็ทำให้เสียสุขภาพได้

สนิท ตั้งทวี (2536 : 2) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินว่า การที่ได้อ่านหนังสือบางประเภท จะช่วยให้ผู้อ่านคลายความตึงเครียดได้ ฉะนั้นจึงถือว่าการอ่านเป็นการพักผ่อนสมองทางหนึ่ง เช่น การอ่านหนังสือนวนิยาย สารคดีท่องเที่ยว วรรณคดีบางเรื่อง หรือแม้แต่คำอธิบายประกอบภาพการ์ตูน หนังสือประเภทต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้เราเป็นสุข สนุกสนานเพลิดเพลินได้

กุศมา รัศมีมณี และคณะ (2536 : 78) ให้ทัศนะของการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินไว้ว่า การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ขึ้นอยู่กับทัศนคติและความสนใจของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งอาจเป็นการอ่านในยามว่างหรือแสวงหาหนังสือที่มีเรื่องราวน่าสนใจตามที่นักเรียนต้องการอ่านเพิ่มเติม เช่น การอ่านบันเทิงคดีประเภทนวนิยาย นิทาน เรื่องสั้นหรือสารคดีเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ เช่น อุดมคติประวัติของบุคคลที่น่าสนใจ หรือสถานที่และเหตุการณ์สำคัญ ๆ เพื่อเสริมความรู้รอบตัวให้เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้างขวาง ทันยุคทันสมัย นักเรียนควรเลือกสรรเรื่องราวแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาอ่านอยู่เสมอ จะช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของนักเรียนตามลำดับ

ตุจวิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย (2538 : 142) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรืออ่านเพื่อความบันเทิงว่า การอ่านเป็นวิถีทางหนึ่งซึ่งจะได้ทั้งความบันเทิงและในขณะเดียวกันก็จะได้รับความรู้กว้างขวางขึ้นอีกด้วย

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ (2539 : 49) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินว่า การอ่านด้วยจุดประสงค์ข้อนี้ ค่อนข้างได้รับความนิยมนักจากผู้อ่าน เพราะเป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน หนังสือบางประเภทเช่น หนังสือประเภทร้อยกรอง นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ มีคุณค่าต่อการพัฒนาความรู้สึก พัฒนาอารมณ์ ตลอดจนความสะเทือนใจในระดับต่าง ๆ หนังสือประเภทนี้นอกจากทำให้เกิดรสความบันเทิงแล้ว บางครั้งยังให้สาระประโยชน์แก่ผู้อ่าน ผู้อ่านจึงไม่ควรอ่านเพียงแต่เอารสเท่านั้น ควรอ่านอย่างใคร่ครวญ พิจารณาแก่นสารสาระที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องบ้าง

ศิริพร ทิมตระการ (อ้างถึงใน จูไรรัตน์ ถักขณะศิริ, 2540 : 86) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินเป็นการอ่านตามความพอใจของตนเอง เพราะการอ่านหนังสือจัดเป็นงานอดิเรกซึ่งเป็นที่นิยมมากชนิดหนึ่ง ผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านสิ่งที่ตนชอบและสนใจ เช่น การอ่านสารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง และการ์ตูน นอกจากนั้นในปัจจุบันยังมีหนังสือซึ่งเสนอเรื่องราวหรือกิจกรรมซึ่งเป็นที่นิยม เป็นงานอดิเรกของคนเฉพาะกลุ่ม เช่น หนังสือเกี่ยวกับการตกปลา หนังสือแบบบ้านและตกแต่งบ้าน หนังสือพระเครื่อง ฯลฯ พิมพ์จำหน่ายออกมาเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าต้องมีผู้สนใจกิจกรรมเหล่านั้นมากพอสมควร จึงมีการรวมกลุ่ม และจัดทำหนังสือเพื่อขายให้ผู้ที่มีสนใจร่วมกันได้

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินมีคุณค่าสูงทางด้านจิตใจ ช่วยให้เกิดความสุข คลายความเครียด ให้ข้อคิด และยกระดับจิตใจผู้อ่านได้ด้วย อาจเป็นการอ่านในยามว่าง หรือแสวงหาหนังสือที่มีเรื่องราวน่าสนใจตามความต้องการอ่านเพิ่มเติม ส่วนจะได้ประโยชน์มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับหนังสือที่อ่าน และความมุ่งหมายของผู้อ่านด้วย

3. ความสนใจในการอ่าน

ปัจจุบันทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวันมากขึ้น มนุษย์จึงจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านเพื่อการศึกษาหาความรู้วิชาการแขนงต่าง ๆ หรือเพื่อจุดประสงค์ใด ๆ ก็ตามล้วนเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตเพราะจะเป็นการพัฒนาตนเอง มนุษย์จึงต้องมีความสนใจในการอ่าน เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของตน นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านได้ศึกษาความสนใจในการอ่าน ดังต่อไปนี้

รัญจวน อินทรกำแหง (ม.ป.ป. : 13) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านไว้ว่า ก่อนที่จะศึกษาถึงความสนใจในการอ่านของเด็ก การศึกษาถึงความต้องการทางกายภาพและจิตใจของเด็ก เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กสนใจที่จะอ่านอะไรเป็นตั้งจำเป็น คำตอบที่พอจะรวบรวมได้ก็คือ เด็กสนใจในสิ่งที่เขาได้เคยรู้เคยเห็นและคุ้นเคยมาแต่เล็กแต่น้อย พุดง่าซ ๆ ก็คือ สนใจต่อสภาพแวดล้อมตัวเขา เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง สัตว์เลี้ยง ต้นไม้ ดอกไม้ ของกิน เพื่อนฝูง และอื่น ๆ ยิ่งเติบโตขึ้นจำนวนของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับตัวเขาก็จะยิ่งเพิ่มขึ้นตามลำดับ ความสนใจของเขาก็จะพลอยเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

สำลี ทองชิว (2526 : 209-210) แบ่งความสนใจออกเป็น 4 ช่วง และได้เสนอแนวการเขียนหนังสือสำหรับเด็กไว้ในแต่ละช่วงดังนี้คือ

1. เด็กช่วงอายุ 3-5 ปี เริ่มสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเป็นอย่างมาก เริ่มให้ความสนใจกับหนังสือประเภทมีรูปภาพ สามารถเลือกหนังสือที่ตนเองชอบได้ ชอบคำคล้องจอง สอดแทรกอารมณ์ขัน แต่ยังไม่สามารถรับรู้ความคิดในเรื่องเวลาได้

หนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็กในช่วงนี้ ควรมีเนื้อเรื่องสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน มีรูปภาพมาก ๆ ร้อยกรองประเภท คำกล่อมเด็ก ปกลอบเด็ก และบทเด็กเล่น ได้รับความนิยมนำมาสำหรับเด็กในช่วงนี้มาก เนื้อเรื่องแสดงถึงความแบ่งแยกระหว่างความคิดและความชั่ว ประเภทความดิ้นรน ความชั่วร้าย ทำให้เด็กมีความกระตือรือร้น จะอ่านมากเป็นพิเศษ

2. เด็กช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี พอจะอ่านหนังสือเองได้บ้างแล้ว ชอบอ่านหนังสือประเภทคำคล้องจอง การเล่นคำ ปัญหาต่าง ๆ เรื่องตลก ๆ ประเภท Slap-Sticks เป็นที่นิยมอย่างมาก มโนทัศน์ในเรื่องเวลาและระยะทางสำหรับเด็กในวัยนี้ยังคงคลุมเครืออยู่มาก แต่พอจะรับรู้ภาพในแง่มุมต่าง ๆ ได้ดีพอสมควร

หนังสือสำหรับเด็กในวัยนี้นั้นผู้เขียนสามารถใช้เนื้อหาที่มีหลายแง่มุมได้บ้างแล้ว แต่เนื้อเรื่องควรจะสั้น เด็กในช่วงวัยนี้มักจะประทับใจในตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นพิเศษและสามารถจำได้ ดังนั้นการเสนอเรื่องเป็นชุดที่มีตัวละครตัวเอกเป็นตัวขึ้นโรง จึงเป็นที่นิยมพอสมควร

3. เด็กช่วงอายุ 9-11 ปี เริ่มให้ความสำคัญกับกลุ่มเป็นอย่างมาก ผู้ใหญ่มักมีความรู้สึกว่าคุณหลานพยายามปลื้มตัวจากครอบครัว ต้องการความเป็นอิสระ ดังนั้นในบางครอบครัว ผู้ใหญ่จึงละเลยไม่ให้ความสนใจกับเด็กเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ในเรื่องหนังสือนั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นที่ดีที่ปล่อยให้เด็กได้เลือกอ่านกับกลุ่มตามความสนใจ แต่มีบ่อยครั้งที่หนังสือเหล่านั้นมักจะยากเกินความสามารถในการอ่านของเด็ก ผู้ใหญ่อาจจะต้องให้ความช่วยเหลือบ้างตามสมควร

หนังสือสำหรับเด็กในช่วงนี้ มักจะเน้นเรื่องปัญหาการปรับตัวของเด็กต่อสังคม ประเภทของเรื่อง มักจะต่างกันอยู่ทั้งสำหรับผู้่านเพศหญิงและชาย แต่มักจะเป็นประเภท ดุเดือด ก้าวร้าว แสดงอารมณ์กดดันตัวละคร

4. เด็กช่วงอายุ 12-14 ปี สามารถที่จะรับรู้เรื่องประเภทนามธรรมได้ดีพอสมควร สามารถรับรู้ในเรื่องของเวลา ระยะทาง และช่วงของความสนใจสูง เด็กในช่วงอายุนี้บางคน ชอบอ่านหนังสือของผู้ใหญ่ แต่บางคนก็หยุดอ่านหนังสือทุกประเภท ดังนั้นผู้ใหญ่จึงต้องให้ความสนใจ ช่วยแนะนำ ช่วยเหลือเด็กในวัยนี้อย่างใกล้ชิดและจริงจังเพราะจะเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตการอ่านหนังสือทีเดียว

ความสนใจในการอ่านเรื่องประเภทต่าง ๆ ของวัยรุ่นนี้ ททัช ดันหยง (2525 : 89-92) ก็ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กวัย 11-18 ปี ไว้ดังนี้

วัย 11 ขวบ ช่วงปลายยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับเด็กโตช่วงปลาย เด็กชายชอบอ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ เครื่องยนต์กลไก การผจญภัย เด็กหญิงชอบเรื่องสัตว์เลี้ยง การบ้าน การเรียน ความรัก ความเมตตาอ่อนโยน มีข้อสังเกตอยู่ตรงที่ว่า เด็กชายนั้นจะไม่ชอบอ่านหนังสือที่เด็กหญิงชอบโดยเด็ดขาด แต่เด็กหญิงมักหาอ่านหนังสือที่เด็กชายชอบอยู่บ้าง เช่น เรื่องผจญภัย เป็นต้น

วัย 12 ขวบ เริ่มมีความสามารถอ่านเรื่องซับซ้อน เริ่มรู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ในเรื่องใด เริ่มเบนความสนใจออกจากบ้านและโรงเรียน ไปสู่สังคมภายนอก ร่างกายของเด็กจะเริ่มมีอัตราความเจริญเติบโตรวดเร็ว ในขณะที่เด็กชายมีความเจริญเติบโตอย่างปกติ ช่วงปลายของวัย 12 ขวบ คือ เริ่มชอบอ่านนวนิยายเรื่องยาวบ้างแล้ว

วัย 13 ปี เมื่อขึ้นอายุ 13 สังคมไทยนิยมเรียกอายุว่า ปี เด็กวัยนี้ชอบงานอดิเรกเริ่มใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ เริ่มแสดงตนว่าเป็นคนมีอุดมคติ ปรากฏการณ์แปลกใหม่ที่เกิดขึ้นก็คือ เด็กวัย 13 ปี กลับหันไปนิยมอ่านหนังสือประเภทกวีนิพนธ์ โดยเฉพาะบทละครชอบมากเป็นพิเศษ เด็กหญิงเริ่มวางตัวว่าเป็นผู้ใหญ่กว่าเด็กชายที่อายุเท่ากัน ดังนั้นเด็กหญิงจึงเริ่มแยกตัวเองไม่ถือเป็นเพื่อนเล่นกันอย่างแต่ก่อน

วัย 14 ปี นับเป็นช่วงอายุที่เป็นวัยรุ่นที่สมบูรณ์ เริ่มวางรูปแบบความคิดเป็นของตัวเอง มีเค้าของความขัดแย้ง ต่อต้านในสิ่งที่ไม่ตรงกับความคิดของตนเอง ชอบพูดแสดงความคิดเห็นมากกว่าการอ่าน ปรากฏการณ์สำคัญเกิดขึ้นคือ ความสนใจในการอ่านลดน้อยลงมักจะชอบอ่านเรื่องที่มีสาระสั้น อ่านฉาบฉวย เด็กจึงชอบอ่านหนังสือพิมพ์และนิยายสาร ข่าวซึ่งสนองอารมณ์ชั่วคราวมากกว่าหนังสือหลักอื่น ๆ เด็กชายยังคงมีรสนิยมชอบเรื่องผจญภัย วิทยาศาสตร์ แต่เริ่มสนใจอ่านหนังสือประเภทรัก ๆ ใคร่ ๆ แต่เด็กหญิงกลับมีรสนิยมอ่านหนังสือระดับผู้ใหญ่ อ่าน เรื่องสะท้อนอารมณ์และเกินขอบเขตความจริง

วัย 15 ปี เริ่มมีนิสัยอ่านหนังสืออย่างรวดเร็ว มักรีบอ่านอย่างกระตือรือร้น อ่านจนกระทั่งแสดงท่าว่าไม่มีหนังสือจะอ่าน แต่แท้ที่จริงพบว่า เด็กวัยนี้มิได้ตั้งใจอ่านหนังสืออย่างลึกซึ้ง ทั้ง ๆ ทำกริยาอยากอ่าน เมื่อมีหนังสือให้อ่านกลับไม่สนใจอ่าน เด็กอายุ 15 ปี มักถือคนว่าเป็นผู้ใหญ่ เริ่มสนใจเพศตรงข้ามอย่างจริงจัง รู้จักรับผิดชอบตนเองได้มักไม่ยอมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น แม้ใครจะช่วยเหลือด้วยเจตนาดีก็มักปฏิเสธ จึงมักถูกประนามว่า “หยิ่ง” ถ้ามีใครนำหนังสือสำหรับเด็กเล็กมาให้อ่านจะแสดงความไม่พอใจเพราะเห็นว่า คนอื่นดูถูกดูแคลนคนว่ายังเด็ก แต่ข้อเท็จจริงแล้วมักจะแอบอ่านลับหลังคนอื่นบ้างในส่วนที่อ่านสนุก

อาร์บูทนอท (Arbuthnot อ้างถึงใน สุพัตรา ชุมเกตุ 2526 : 7-8) ได้ศึกษาถึงความต้องการพื้นฐานของเด็ก ซึ่งจะเชื่อมโยงถึงความสนใจในการอ่านได้ดังนี้

1. ความต้องการที่จะทำอะไรได้สำเร็จ เนื่องจากเด็กต้องการทำอะไรให้สำเร็จด้วยตนเอง ดังนั้นเด็กจึงพอใจและชอบอ่านหนังสือที่แสดงถึงความเป็นวีรบุรุษ สามารถเอาชนะสิ่งต่าง ๆ ได้

2. เด็กต้องการความมั่นคงทางด้านวัตถุ คือ ต้องการอยู่ดีกินดี ความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ เด็กจึงต้องการหนังสือที่กล่าวถึงงานเลี้ยงอย่างหรูหรา เสื้อผ้าสวยงาม เพชรพลอย ปราสาทราชวัง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความมั่นคงทางวัตถุ

3. เด็กต้องการความมั่นคงทางด้านอารมณ์ คือ ต้องการความรักจากคนอื่น และในขณะที่เขวกันก็ต้องการที่จะรักคนอื่นด้วย เด็กต้องการความรักจากพ่อแม่ เพื่อนฝูง และจะแสดงความรักของคนต่อคนเหล่านั้นด้วย หรือวัตถุอื่น ๆ โลกส่วนตัวได้ ดังนั้น หนังสือที่แสดงความรักในครอบครัว จะทำให้เด็กเกิดความมั่นคงทางด้านอารมณ์

4. เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น เด็กอยากรู้อยากเห็นเสมอเพราะไม่เคยมีประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ ที่โลกตัวเด็กออกไป ดังนั้นเด็กจะอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เรื่องเมืองต่าง ๆ ความเป็นอยู่ในชาติอื่น ๆ

5. เด็กมีความต้องการแสดงความเป็นเจ้าของ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจว่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นของเขาโดยตรง เช่น เด็กมักจะพูดอวดกันว่า นี่พ่อของฉัน พี่ชายของฉัน

6. เด็กต้องการความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เด็กไม่ชอบสิ่งที่ซ้ำซากจำเจ ชอบให้มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ การเล่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง และเป็นการพักผ่อนด้วย เด็ก ๆ ก็มีเรื่องยุ่งยากใจได้เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ เช่น ยุ่งยากใจจากการเรียน จากพ่อแม่ จากเพื่อน เป็นต้น เด็กจึงต้องการเล่นสนุก เพื่อเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ มีหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อความสนุกสำหรับเด็กเล็ก เช่น เรื่องของ Dr. Seuss และปรากฏว่าเป็นหนังสือที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในหมู่เด็ก ๆ ผู้อ่าน

7. เด็กต้องการสิ่งสวยงามและเป็นระเบียบ รวมทั้งดนตรีที่ฟังไพเราะ การเดินรำ ละคร ภาพวาด หรือการแกะสลัก ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านศิลปะ เด็กจึงชอบหนังสือที่มีคำคล้องจองกัน คำซ้ำ ๆ กันเป็นจังหวะ และสนใจหนังสือที่มีภาพวาดและสีสันสวยงาม

แอน จุงเกอบลัท และ จอห์น เอช โคลแมน (Ann Jungeblut and John H. Coleman, n.d. : 393-401) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความนิยมอ่านของเด็กว่า เด็กที่มีเพศต่างกัน จะชอบแนวเรื่องและเนื้อหาในหนังสือต่างกัน

โดยสรุปแล้ว ความสนใจในการอ่านจะเป็นไปในแนวใดขึ้นอยู่กับ เพศ อายุ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสามารถทางสติปัญญาของแต่ละบุคคล

การเขียนความเรียงภาษาไทย

ความเรียง เป็นงานเขียนร้อยแก้วที่มุ่งแสดงความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น ของผู้เขียน โดยการนำถ้อยคำมาเขียนเรียงเป็นประโยคและข้อความที่สละสลวย สื่อความหมายได้ตรงตามเจตนาของผู้เขียน ดังที่ สิทธา พิณีภูวคณ (2535 : 106 - 108) และ ชูประณี นาคทรพรพ (2535 : 6) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า “ความเรียง” หมายถึง การแต่งหรือเรียบเรียงถ้อยคำ เพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เรียบเรียงให้ผู้อื่นทราบ ภาษาที่ใช้ในความเรียงจะนำถ้อยคำมาเรียงกันอย่างอิสระ ประโยคแต่ละประโยคที่มีเนื้อเรื่องติดต่อกันเป็นข้อความใหญ่ จะเรียกว่า ความเรียงเรื่องหนึ่ง

1. หลักสำคัญของการเขียนความเรียง

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนกว่าทักษะการใช้ภาษาทักษะอื่น ๆ ดังนั้น การจะเขียนความเรียงได้ดีนั้นต้องมีความรู้หลักในการเขียนความเรียง ซึ่งได้มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักสำคัญในการเขียนความเรียง ดังนี้

พงษ์จันทร์ คล้ายสุบรรณ (ม.ป.ป. : 8-9) กล่าวว่า การเขียนความเรียงมีหลักสำคัญดังนี้

1. ผู้เขียนจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการเขียนว่า เขียนเพื่ออะไร เช่น เพื่อเผยแพร่ความรู้ เพื่อปลุกใจให้รักชาติ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อแสดงความคิดเห็น
2. ความเรียงนั้นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป ซึ่งการเขียนคำนำ เป็นการเริ่มเรื่องในย่อหน้าแรก ผู้เขียนต้องเขียนให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่จะอ่านต่อไป

จนจบเรื่อง การเขียนเนื้อเรื่อง ต้องเขียนให้ตรงตามหัวข้อที่ตั้งไว้ มีเหตุผลรับกันไม่ออกนอกเรื่อง การจัดลำดับความคิดและลำดับเรื่องมีความต่อเนื่องกัน เน้นใจความมากกว่าพลความ การเขียนสรุป ผู้เขียนควรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนไว้ตอนท้ายเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ เข้าใจในเนื้อเรื่อง

3. การเลือกใช้ถ้อยคำ จำนวนโวหาร ต้องมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ทวิศักดิ์ ญาณประทีป (2525 : 31) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการเขียนโดยทั่วไป ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. ความชัดเจน (Perspicuity)
2. ความเรียบง่าย (Simplicity)
3. ความกระชับ (Brevity)
4. ความประทับใจ (Impressiveness)
5. ความไพเราะ (Euphony)
6. การสร้างภาพ (Picture Squeeness)
7. โครงสร้างของประโยค (Structure of Sentences)
8. โครงสร้างของการย่อหน้า (Structure of Paragraph)

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2535:63-64) กล่าวถึงหลักที่ควรคำนึงถึงในการเขียน มีดังต่อไปนี้

1. ความเรียงนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เช่น มุ่งหมายแสดงข้อคิดเรื่องชีวิต ในชนบท เรื่องงานอดิเรก เรื่องสิ่งที่มีคุณค่าต่อชีวิต เมื่อตั้งจุดมุ่งหมายที่แน่นอนลงไปแล้ว ต่อไปก็ประมวลข้อคิดสำคัญ ๆ ตีวงเข้าสู่จุดมุ่งหมายนั้นอย่างมีระเบียบ

2. ความเรียงนั้นจะต้องมีเอกภาพ (Unity) คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเรื่อง แม้เราจะเขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ หลายประเด็น แต่ความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ (Concept) ของเรื่องจะต้องเด่นชัด และมีสัมพันธภาพ คือ ความสัมพันธ์กลมกลืนกับความคิดย่อยในเรื่อง ทั้งจะต้องมี สारัตถภาพ คือ การเน้นข้อคิดสำคัญอีกด้วย

3. ความเรียงนั้นจะต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสม กล่าวคือ มีข้อความเปิดเรื่อง ข้อความดำเนินเรื่อง และข้อความปิดเรื่อง ข้อความเปิดเรื่องอาจกล่าวเพียงสั้น ๆ เพื่อนำเข้าสู่เรื่อง ข้อความดำเนินเรื่อง อาจเขียนเป็นตอน ๆ โดยใช้ย่อหน้าช่วยทำให้อ่านง่ายขึ้น อาจมีได้ตั้งแต่ 2 ย่อหน้าขึ้นไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของเรื่อง ข้อความปิดเรื่องก็อาจกล่าวสั้น ๆ เช่นเดียวกับตอนเปิดเรื่อง อาจสรุปหรือเน้นสาระสำคัญที่กล่าวมา เป็นการทบทวนความจำของผู้อ่าน หรืออาจทิ้งท้ายด้วยข้อคิดสำคัญ หรือวาทะประทับใจก็ได้

4. ความเรียงนั้นต้องมีการจัดลำดับเรื่องอย่างเหมาะสม ก่อนที่จะจัดลำดับเรื่อง ก็จะต้องเขียนความคิดรวบยอด ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกสั้น ๆ ว่า มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ไว้เป็นหัวข้อสั้น ๆ เป็นสังเขปของเรื่อง ต่อไปก็นำหัวข้อสั้น ๆ นั้นมาเรียงลำดับให้เป็นระเบียบ คำเน้นความตามหัวข้อมิให้สับสน

ทรัพย์สิน์ ประกอบสุข (2535 : 29) ได้ให้หลักสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ ผู้เขียนที่ดีควรเขียนงานด้วยความรับผิดชอบทั้งด้านเนื้อหาและความถูกต้องเป็นสำคัญ แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มองปัญหาต่าง ๆ อย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึก และทรงสนะที่ดียิ่ง

2. ความประณีต หมายถึง ผู้เขียนจะต้องใช้ความสุ่มรอบคอบในการเสนอเนื้อหาและการใช้ภาษา ทบทวนดูความถูกต้องทุกถ้อยคำ ทุกวรรคตอน ขจัดข้อบกพร่องต่าง ๆ เช่น ตัวสะกดการันต์ การเว้นวรรคตอน ภาษามี ความสะอาด

3. ความชัดเจน ผู้เขียนจะต้องใช้คำที่มีความหมายเด่นชัด ใช้ประโยคที่ไม่กำกวมหรือคลุมเครือ ไม่ควรใช้คำศัพท์เฉพาะวิชา หรือศัพท์บัญญัติ ไม่ควรใช้คำที่คิดใช้เฉพาะในกลุ่มเล็ก ๆ เช่น คำสแลง คำภาษาถิ่น คำเฉพาะอาชีพ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เขียนกับผู้อ่านสื่อสารได้ตรงกัน

4. ความถูกต้อง ได้แก่ การใช้ถ้อยคำภาษาให้ถูกต้องเหมาะกับกาลเทศะ เหมาะกับสมัยนิยม และถูกต้องตามไวยากรณ์หรือระเบียบของภาษา

5. ความเรียบง่าย ๆ หมายถึง การใช้คำธรรมดา ๆ เข้าใจง่าย แต่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่านมาก การเขียนจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้คำฟุ่มเฟือย คำอ้อมค้อม และคำปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ

6. ความกระชับ คือ การใช้ถ้อยคำน้อย แต่ได้ความหมายชัดเจน และมีน้ำหนัก โดยผู้เขียนต้องรู้จักเลือกใช้คำ รู้จักการรวบประโยค

7. ความประทับใจ เกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตกลงไปในความรู้สึกของผู้อ่าน ซึ่งเกิดจากการเน้นคำ การเรียงลำดับคำในประโยค การใช้คำที่ขัดแย้งกันในประโยค หรืออาจใช้คำที่ทำให้เกิดภาพพจน์ติดตาตรึงใจผู้อ่าน

8. ความไพเราะ หมายถึง การใช้คำที่รื่นหู ไม่ใช้คำหยาบ คำตลาดหรือคำภาษาต่างประเทศ

มะอบ โปษะกฤษณะ (2541 : 52-57) กล่าวถึงหลักทั่วไปในการเขียนไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ก่อนเขียน ผู้เขียนต้องวิเคราะห์ก่อนว่าจะเขียนอะไร เขียนให้ใครอ่าน และมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร ควรศึกษากักษณะการเขียนแบบต่าง ๆ ให้ถูกต้อง คำนี้ถึง

ผู้อ่านในด้านความรู้ ประสบการณ์ เพศ วัย ความสนใจ ควรเลือกใช้ภาษา สำนวน ไวยากรณ์ ให้เหมาะสมกับผู้อ่าน กำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียนให้ชัดเจนว่า เขียนเพื่อให้ความรู้ หรือ ความเพลิดเพลิน

2. กำหนดความมุ่งหมายโดยทั่วไปในการเขียน ได้แก่ เขียนเพื่อให้ความรู้ ความเพลิดเพลิน ชักชวน โน้มน้าว และเล่าเรื่อง ให้ผู้อ่านได้เข้าใจ คล้อยตาม หรือเสมือน อยู่ในเหตุการณ์ตรงตามที่ผู้เขียนต้องการ

3. การใช้โวหารในการเขียน ควรสั้น กระชับ แต่ให้ได้ความ จัดระเบียบความคิด ให้ถูกต้อง เขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ให้เหมาะสมว่าจะไรควรอยู่ก่อนอยู่หลัง มีการยกตัวอย่าง ประกอบข้อความเพื่อให้เห็นชัดเจน เลือกโวหารมาใช้ให้เหมาะสม เช่น โวหารในการเขียนเพื่อ อธิบาย พรรณนา อภิปราย และบรรยาย

การเขียนเป็นทักษะที่ต้องเอาใจใส่ฝึกฝนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญ และไม่ให้เกิดการผิดพลาดในการสื่อความหมาย รู้จักการเรียงร้อยถ้อยคำให้เกิดความแจ่มชัด สดใส จึงเป็นสิ่งที่ผู้เขียนจำเป็นต้องศึกษาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้ งานเขียนความเรียงประสบผลดังความมุ่งหมาย

2. ความมุ่งหมายของการเขียนความเรียง

การเขียน คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ไปสู่ผู้อ่าน ดังนั้นในการเขียนแต่ละครั้งต้องมีความมุ่งหมาย ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงความมุ่งหมาย ในการเขียนความเรียง ดังนี้

วิทยา คำรงเกียรติศักดิ์ (2531:2-4) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการเขียนไว้ดังนี้

1. เพื่ออธิบาย เป็นการเขียนให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดอย่างชัดเจน
2. เพื่อเล่าเรื่องให้ผู้อื่นทราบ คือ การนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้ว มาถ่ายทอดเป็นข้อเขียน ผู้เขียนต้องใช้วิธีการเล่าที่ชวนอ่าน ชวนให้ติดตาม เรียกเร้าความสนใจ จากผู้อ่านตลอดเวลา
3. เขียนเพื่อโฆษณาชวนใจ การเขียนประเภทนี้ ต้องใช้ภาษาที่น่าสนใจ มีความสดสวย มีแง่คิดใหม่ๆ สะดุดใจ ยกย่องให้เกียรติผู้อ่าน
4. การเขียนเพื่อปลุกใจ การเขียนอาจจะเป็นในรูปของบทความ เรียงความ สารคดี โดยมีจุดประสงค์เพื่อปลุกปลอบคนทั่วไปที่กำลังอยู่ในสภาพเสียขวัญหวั่นหวาดกษัยอันตราย

5. เพื่อแสดงความคิดเห็น แนะนำ ข้อเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีควรเป็นข้อคิด เรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยเฉพาะเพียงเรื่องเดียว อาจเป็นจุดเล็ก ๆ ที่ผู้อ่านมองข้ามไป หรืออาจเป็น เรื่องใหญ่ที่เป็นความเคลื่อนไหวของสังคมก็ได้ สิ่งพึงระวังสำหรับข้อเขียนประเภทนี้ก็คือ อย่าให้ ผู้อ่านเห็นว่าเป็นคำตั้งสอนหรือเหน็บแนม

6. เพื่อสร้างจินตนาการ บางครั้งผู้เขียนต้องสร้างความเข้าใจ ความคิด มโนภาพ ร่วมกับผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นตรงกันกับผู้เขียน การเขียนทำนองนี้ ควรคำนึงถึง การเลือกใช้ถ้อยคำที่สละสลวย ชัดเจน บางครั้งต้องใช้คำที่ชวนให้เกิดความสะเทือนใจ การเลือกใช้ คำอย่างเหมาะสม จะช่วยให้ข้อเขียนสร้างความรู้สึกร่วม ความสะเทือนอารมณ์ และสร้างจินตนาการ ได้ดี

7. เพื่อต้องการถือและเสียดสี ข้อเขียนแบบนี้มีความประสงค์จะตำหนิหรือทักท้วง แต่ใช้วิธีการนุ่มนวล ไม่ตำหนิโดยตรง นักเขียนประเภทเสียดสีจำนวนมากจะแทรกอารมณ์ขัน ลงไว้ในถ้อยคำ ส่วนงานการเขียน หรือการผูกเรื่อง ซึ่งเป็นผลดีทำให้ผู้ถูกเสียดสีคลายความโกรธลง ข้อเขียนเสียดสีที่ดีต้องไม่มีลักษณะการกล่าวร้าย หรือมุ่งทำลาย ต้องเขียนเพื่อความหวังดี ใครเห็น การปรับปรุง

8. เขียนเพื่อบอกให้ทราบข้อเท็จจริง ในการเขียนประเภทนี้ มักเป็นเรื่องของทาง ราชการเป็นส่วนมาก

ดวงใจ ไทยอุบุญ (2539:9-10) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียน จำแนกได้ดังนี้

1. เพื่อการเล่าเรื่อง
2. เพื่ออธิบายคำหรือความ
3. เพื่อโฆษณาชวนใจ
4. เพื่อปลุกใจ
5. เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือแนะนำ
6. เพื่อสร้างจินตนาการ
7. เพื่อถือเสียดสี
8. เขียนประกาศ
9. เขียนเพื่อวิเคราะห์
10. เขียนเพื่อวิจารณ์
11. เขียนเพื่อทำข่าว
12. เขียนเฉพาะกิจ

มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ (2538:120-121) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนไว้ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ เป็นการเขียนเล่าเหตุการณ์ที่ผู้เขียนประสบหรือเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้น การเขียนเพื่อเล่าเรื่องส่วนใหญ่ จะใช้ในการเขียนชีวประวัติ อัครชีวประวัติ การเขียนข่าว และการเขียนสารคดีต่าง ๆ เป็นต้น วิธีการเขียนเพื่อเล่าเรื่อง ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ และให้ข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง

2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อชี้แจง ไขความ คอบปัญหาความรู้หรือความคิดที่เข้าใจยาก เช่น การเขียนอธิบายวิธีวิจัย วิธีประดิษฐ์เครื่องมือ วิธี ใช้จ่าย อธิบายศัพท์ และข้อธรรมะ เป็นต้น หลักวิธีเขียนเพื่ออธิบาย ผู้เขียนต้องลำดับขั้นตอน วิธีทำ หรือคำอธิบายอย่างดี ต้องใช้ภาษาให้รัดกุม และชัดเจน ควรแบ่งเป็นย่อหน้าย่อย ๆ หรือเขียน อธิบายเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและจำได้ง่าย

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน ในเรื่องต่าง ๆ อาจเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเฉียบ หรืออาจประกอบด้วยคำแนะนำ ข้อคิด ข้อเตือนใจ หรือบทปลุกใจด้วย เช่น การเขียนบทความในหนังสือพิมพ์รายวัน การเขียนบทวิจารณ์ การแนะนำหนังสือ เป็นต้น วิธีเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น จำเป็นต้องให้ข้อเท็จจริงสมบูรณ์ ชี้แจง เหตุผล ข้อดีข้อเสียอย่างชัดเจน

4. การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนจูงใจ เชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ เช่น การเขียนคำโฆษณา การเขียนคำขวัญ วิธีเขียนเพื่อโฆษณา ควรให้สั้น มีการเล่นคำ ตำนวน เพื่อให้เกิดความคล่องของชวนให้ผู้อ่านผู้ฟังคิดใจในเวลารวดเร็ว

5. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนถ่ายทอดความรู้สึก จินตนาการ ให้ ผู้อ่านเกิดความรู้สึก เห็นภาพ ตามผู้เขียน เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย ละคร เป็นต้น วิธีเขียน ลักษณะนี้ต้องเลือกใช้ถ้อยคำภาษาอย่างประณีต ใช้คำที่มีความหมายแฝง หรือมีความหมายเป็น สัญลักษณ์แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นต้น

การเขียนที่ผิดนอกจากจะต้อคำนึงถึงความมุ่งหมายของการเขียนแล้ว ยังต้องพิจารณา ด้วยว่า ผู้อ่านข้อเขียนนั้น ๆ เป็นใคร ทั้งนี้เพื่อจะได้ใช้ถ้อยคำ ตำนวนภาษา รวมทั้งการนำเสนอ ข้อมูลให้เหมาะกับวัย ระดับความรู้ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้อ่าน

3. ประเภทของการเขียนความเรียง

ความเรียงสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยพิจารณาจากแนวทาง ดังต่อไปนี้

ชนะ เวชกุล (2524 : 61) แบ่งความเรียงโดยพิจารณาจากความมุ่งหมายของการเขียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความเรียงเชิงสาระ (Formal Essay) คือ ความเรียงที่มุ่งให้ผู้อ่านได้รับความรู้เชิงวิชาการ ผู้เขียนประสงค์จะให้ความรู้แก่ผู้อ่านเป็นประเด็นสำคัญ ไม่คำนึงถึงสำนวนโวหาร และความเพลิดเพลินเท่าใดนัก หวังแต่ให้ปัญญาความคิดเกิดแก่ผู้อ่าน
2. ความเรียงเชิงปกิณกะ (Informal Essay) คือ ความเรียงที่มุ่งให้ผู้อ่านได้รับความสนุกเพลิดเพลินเป็นหลักใหญ่ ในขณะที่เดียวกันก็แทรกแนวคิดหรือความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ ความเรียงประเภทนี้ ผู้เขียนจะพิถีพิถันในการใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาเป็นพิเศษ

ศักดิ์ ปิ่นแห่งเพชร และคณะ (2529 : 126) ได้แบ่งประเภทของการเขียนตามความมุ่งหมายในการเขียน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ เป็นการเขียนเล่าเรื่องที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ใช้ในการเขียนชีวประวัติ การเขียนข่าว การเขียนสารคดี การเขียนแบบที่ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์ และให้ข้อมูลถูกต้องตามความจริง
2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อบอกวิธีทำสิ่งหนึ่ง ซึ่งแจ่ม คอบ ปัญหา ผู้เขียนต้องลำดับขั้นตอนของเรื่องอย่างดีและใช้ภาษาที่รัดกุมชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งอาจจะมีข้อคิด คติ หรือแนวคิดที่น่าสนใจแทรกอยู่ด้วย
4. การเขียนเพื่อโฆษณา คือ การเขียนงูใจ เชิญชวนให้ผู้อ่านสนใจสิ่งที่เขียนแนะนำ เช่น การเขียนคำโฆษณา คำขวัญ คำที่ใช้ควรวีให้สั้น มีการเล่นลีลาของคำ เพื่อให้ผู้อ่านติดใจ

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534 : 4-14) ได้แบ่งประเภทของการเขียนเรียงความไว้ดังต่อไปนี้

1. การแบ่งประเภทของเรียงความโดยพิจารณาจากโอกาสของการเขียน ได้แก่
 - 1.1 เรียงความสอบไล่
 - 1.2 เรียงความนอกห้องสอบไล่
2. การแบ่งประเภทของความเรียง โดยพิจารณาจากลักษณะของหัวข้อเรื่อง แบ่งได้ 5 ประเภท พอสรุปได้ดังนี้
 - 2.1 เรียงความชีวประวัติบุคคล
 - 2.2 เรียงความแบบปัญหา หัวข้อเรียงความอาจมีลักษณะเป็นแบบ กระชู้ขรรคม สุภาษิตหรือคำพังเพย การอภิปรายทางวิชาการ หรือการโต้เถียง

- 2.3 การเขียนคำปราศรัย หรือสุนทรพจน์
- 2.4 การเขียนวิจารณ์หนังสือ
- 2.5 การเขียนวิจารณ์เหตุการณ์และสถานการณ์

กิตติฯ พินิจถวคค (2535: 114) แบ่งความเรียงโดยพิจารณาจากท่วงทำนองในการเขียน พอสรุปได้ 5 ประเภท คือ

1. ความเรียงเรื่องประวัติต่าง ๆ การเขียนเรียงความประเภทนี้ มักใช้โวหารทำนองบรรยาย เรื่องที่นำมาเขียนมักเป็นข้อเท็จจริง ไม่ต้องแทรกความรู้สึก
2. ความเรียงเรื่องสุภาษิต กระวีกรรม และนามธรรม วิธีเขียนความเรียงประเภทนี้ต้องอธิบายหรือให้คำจำกัดความของภาษิต หรือนามธรรมต่าง ๆ แล้วบรรยายให้ได้ความชัดเจน มักใช้โวหารทำนองเทศนา
3. ความเรียงเชิงให้ความรู้ วิธีเขียนความเรียงประเภทนี้ อาศัยเรื่องราวจากประสบการณ์เป็นข้อมูล โวหารที่ใช้มักเป็นบรรยายโวหาร
4. ความเรียงแสดงความคิดเห็น วิธีเขียนความเรียงประเภทนี้ ผู้เขียนมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างไรก็ได้ โดยอาศัยความเป็นจริงและหลักของเหตุผล
5. ความเรียงแสดงความรู้สึก ส่วนสำคัญของความเรียงประเภทนี้ คือ ความรู้สึกที่แสดงออก โวหารที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นพรรณนาโวหาร

เปลื้อง ณ นคร (2537 :14) แบ่งประเภทของการเขียนความเรียงไว้ดังนี้

1. การแบ่งประเภทความเรียง โดยพิจารณาจากลักษณะของโครงเรื่อง ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ
 - 1.1 ความเรียงเรื่องประวัติศาสตร์ ได้แก่ ประวัติบุคคล ประวัติสมัยต่าง ๆ คำานาน
 - 1.2 ความเรียงหมวดพรรณนา ได้แก่ พรรณนาถิ่นฐานบ้านเมือง พรรณนาความรู้สึกนึกคิด พรรณนาหนังสือและเรื่องบันเทิงคดี พรรณนาเรื่องทั่ว ๆ ไป
 - 1.3 ความเรียงแผนกวรรณคดีวิจารณ์ ได้แก่ วิจารณ์หนังสือต่าง ๆ วิจารณ์เรื่องเปิดเผยคดี
 - 1.4 ความเรียงปัญหาธรรม ภาษิตต่าง ๆ
2. การแบ่งประเภทความเรียง โดยพิจารณาจากความมุ่งหมายของการเขียน

แยกได้ดังนี้

2.1 ความเรียงเชิงสาระ หนักไปในทางวิชาการ ผู้เขียนต้องอธิบายความรู้ อย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่คำนึงถึงการใช้สำนวนโวหารและความเพลิดเพลินของผู้อ่าน

2.2 ความเรียงเชิงปกิณกะ เน้นการให้ความคิดแก่ผู้อ่าน และคำนึงถึงความเพลิดเพลินเป็นประการแรก

การแบ่งประเภทของความเรียง ดังที่นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้ให้ทัศนะไว้ สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของความเรียงพิจารณาจากลักษณะของโครงเรื่อง ความมุ่งหมายของการเขียน ท่วงทำนองการเขียน โอกาสของการเขียน และลักษณะของหัวข้อเรื่อง ทำให้มองเห็นความคิดและเนื้อหาสาระของผู้เขียนที่ต้องการสื่อไปยังผู้อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4. องค์ประกอบของการเขียนความเรียง

ในการเขียนผู้เขียนจะต้องใช้ภาษา เครื่องหมายวรรคตอนและรูปแบบเพื่อแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ตลอดจนเนื้อหาต่าง ๆ ให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจหรือเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ดังที่ สนิท ตั้งทวี (2529 : 130-132) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนความเรียงไว้ดังนี้

1. คำนำ เป็นตอนเปิดเรื่อง กล่าวกันว่าเป็นตอนที่เขียนยากที่สุด เพราะคำนำมีส่วนสำคัญที่จะชักจูงผู้อ่านให้ติดตาม หรือทำให้ผู้อ่านเกิดสนใจที่จะติดตามอ่านต่อไปก็ได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องเขียนคำนำให้น่าสนใจ

2. เนื้อเรื่อง เป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง ก่อนที่จะเขียน ผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่องเอาไว้ก่อน โดยเรียงลำดับความคิดให้เป็นไปตามขั้นตอน แล้วเขียนขยายความออกไปทีละตอน เมื่อจบตอนหนึ่ง ๆ ก็ขึ้นย่อหน้าใหม่ โดยยึดหลักดังนี้

1. แต่ละย่อหน้าต้องมีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว
2. ต้องมีความสัมพันธ์ภายในย่อหน้า
3. ทุก ๆ ย่อหน้าต้องมีการส่งทอดเนื้อความกันเป็นอย่างดี
4. รู้จักเน้นในส่วนที่สำคัญ ให้รายละเอียดด้วยประโยคขยาย
5. มีเนื้อความเข้มข้นเต็มไปด้วยสาระและมีหลักฐานน่าเชื่อถือ
6. ต้องเขียนให้มีความชัดเจน ถูกต้อง มีเหตุผล และมีความคิดดี

3. สรุป เป็นการปิดเรื่อง การเขียนสรุปต้องฝากความประทับใจ หรือให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจทำได้โดยการยกสุภาษิต คำพังเพย คำคม หรือบทกวีต่าง ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง ตอนสรุป ต้องใช้ภาษาให้กะทัดรัด ชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านจับประเด็นความคิดสำคัญได้ถูกต้อง วิธีเขียนสรุปที่นิยมกัน มีดังนี้

- 3.1 สรุปด้วยคำคม สุภาษิต หรือคำประพันธ์ เพื่อสนับสนุนความคิดให้เด่นชัด
- 3.2 สรุปด้วยการอ้าให้เห็นความสำคัญ
- 3.3 สรุปด้วยการฝากข้อคิด

ดวงใจ ไทยอุญญ (2540 : 24) ให้ทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนความเรียง มีดังนี้

1. การเขียนคำนำ หมายถึง การเริ่มเรื่องในย่อหน้าแรก เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ ในการติดตามอ่านเนื้อเรื่องต่อไป การเขียนคำนำมี 3 วิธี คือ

1.1 เขียนบอกโดยตรง ผู้เขียนเขียนบอกตรง ๆ ว่า ต้องการเขียนเรื่องอะไร เพราะอะไร หรือทำไมจึงเขียน

1.2 เขียนบอกโดยอ้อม ผู้เขียนเขียนถึงเรื่องอื่นเพื่อเป็นการนำไปสู่เรื่องที่ต้องการ เรื่องที่เขียนจึงควรเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกัน

1.3 เขียนโดยแสดงแนวคิด ผู้เขียนเขียนแสดงแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องก่อน แล้วจึง อธิบายแนวคิดให้ผู้อ่านเข้าใจในภายหลัง

2. การเขียนเนื้อเรื่อง หมายถึง การเขียนรายละเอียดทั้งหมด โดยแบ่งเป็นย่อหน้า หลายย่อหน้า เนื้อเรื่องที่สมควรมีลักษณะดังนี้ คือ

2.1 มีเอกภาพ คือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของข้อเขียน หมายความว่า ใน แต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสำคัญหรือมีจุดมุ่งหมายเพียงอย่างเดียว และมีข้อความอื่นมาขยาย ใจความนั้นโดยการยกตัวอย่าง หรือมีข้อสนับสนุนอย่างชัดเจน และจะต้องเป็นเรื่องเดียวกันกับ ประโยคใจความสำคัญ

2.2 มีสัมพันธภาพ คือ ข้อความต่าง ๆ ในแต่ละย่อหน้า จะต้องดำเนินไปตาม ลำดับ ติดตามเรื่องได้โดยง่าย วิธีเขียนประโยคให้มีความสัมพันธ์กันนั้นจะต้องมีการจัดระเบียบ ความคิด การจัดลำดับเวลา สถานที่ เหตุผล เพื่อนำเรื่องไปสู่จุดมุ่งหมาย

2.3 มีสารัตถภาพ คือ การเน้นใจความสำคัญให้ผู้อ่านทราบว่า ตอนใดเป็น ใจความสำคัญ หรือเป็นรายละเอียด

3. การเขียนสรุป หมายถึง ในส่วนนี้ผู้เขียนจะแสดงทัศนะหรือข้อคิดเกี่ยวกับเรื่อง ที่เขียนไว้ตอนท้ายของเรื่อง บางครั้งอาจจะใช้ประโยคสรุปความเพียงตอนเดียว หรือประโยคเดียว ก็พอ

สุสดี ฤทธิจันทร์ (2540 : 475-482) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนว่า มี องค์ประกอบใหญ่ 4 ประการ คือ

1. ผู้เขียน ผู้เขียนนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดของผู้เขียน เพราะความคิดของผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดที่ทำให้เกิดงานเขียนขึ้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวถึงลักษณะของผู้เขียนเป็นข้อได้ดังนี้

1.1 ความคิด สำหรับความคิดของผู้เขียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดงานเขียนดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการด้วย

1.2 ความรู้ ผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ เพราะความรู้เปรียบเสมือนวัตถุดิบที่ผู้เขียนนำมาเรียบเรียงเป็นเนื้อหาของเรื่องเพื่อเสนอต่อผู้อ่าน ผู้เขียนคนใดมีวัตถุดิบมากก็ย่อมสร้างผลงานเขียนได้มากและได้ผลดี ดังนั้นผู้เขียนที่ดีจำเป็นต้องสะสมวัตถุดิบ คือ ความรู้และประสบการณ์มาก จึงจะผลิตผลงานที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพ

1.3 ความสามารถในการเลือกเนื้อหาและใช้ภาษา หมายถึง การใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษา โดยสามารถใช้ภาษาที่มีอรรถรสเร้าความรู้สึกผู้อ่านให้สนใจและเห็นคุณค่าได้อย่างประณีตละเอียดละออและมีประสิทธิภาพ

1.4 การแสดงความคิด ควรหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้ผู้อื่นหรือตนเองเคียดแค้น และทำให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ แต่ควรสอดแทรกคุณธรรมที่สังคมไทยยอมรับเข้าไว้ด้วย

1.5 ลักษณะท่าทางในการเขียน ผู้เขียนนอกจากจะมีความคิด ความรู้ และความสามารถแล้ว บุคลิกลักษณะท่าทางในการนั่ง การวางมือ การจับดินสอปากกาก็มีความสำคัญที่ผู้เขียนต้องเข้าใจและปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อสุขภาพของผู้เขียนเองด้วย

1.6 ถายมือของผู้เขียน ผู้เขียนต้องเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องตามลักษณะอักษรไทย เป็นระเบียบ สะอาด และชัดเจน เพื่อผู้อ่านจะได้สนใจอยากอ่านด้วย

1.7 จรรยาบรรณผู้เขียน หมายถึง มารยาทที่ผู้เขียนควรปฏิบัติได้แก่ การให้เกียรตินักเขียนโดยลงชื่อเจ้าของผลงานที่เราตอกหรือเอาแนวคิดของเขามาทุกครั้ง

2. ภาษา ภาษาไทยมีการจำแนกคำสำหรับใช้ในภาคเทศะที่แตกต่างกัน บุคคลที่ต่างฐานะกันจะใช้คำเหมือนกันย่อมไม่เหมาะสม เพราะคำ ๆ เดียวจะใช้กับบุคคลทุกฐานะ ทุกโอกาส และทุกสถานที่ย่อมไม่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย คนที่เลือกใช้คำได้จึงงามตามสภาพที่ควรเป็น เราเรียกว่า รู้จักใช้คำสุภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงมีผู้สนใจภาษาพยายามจำแนกภาษาเป็นระดับต่าง ๆ แต่ไม่สามารถจำแนกได้แน่นอน เพราะผู้ใช้ภาษามีองค์ประกอบที่แตกต่างกันหลายประการ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางสังคม ชาติวุฒิ วัยวุฒิ คุณวุฒิ หรือประสบการณ์ เป็นต้น แต่โดยทั่วไปจำแนกภาษาไทย เป็น 3 ระดับ คือ ระดับปาก ภาษาถิ่นแบบแผน และภาษาแบบแผน ภาษาไทยทั้ง 3 ระดับนี้ เป็นทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะภาษาที่ใช้สำหรับเขียนในแต่ละระดับดังนี้

2.1 ภาษาปาก ส่วนใหญ่เป็นภาษาที่ใช้พูดมากกว่าเขียน เช่น ภาษาถิ่น ภาษาแสดง ภาษาที่ใช้ในโรงเรียน หรือซื้อขายในตลาด เมื่อกล่าวถึงภาษาปากที่ใช้เขียน จึงหมายถึง การเขียนที่ใช้จำนวนพูดกับบุคคลที่สนิทคุ้นเคย

2.2 ภาษากึ่งแบบแผน เป็นทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ในการเขียนที่ใช้ภาษากึ่งแบบแผน หมายถึง การใช้ภาษาเขียนสำหรับบุคคลที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อน และไม่เป็นพิธีรีตอง

2.3 ภาษาแบบแผน เป็นภาษาที่มีความมุ่งหมาย แบบแผน และหลักเกณฑ์ สำหรับเขียนเฉพาะเรื่อง เช่น เรียงความ จดหมายราชการ เป็นต้น ภาษาแบบแผนจึงเป็นภาษาที่ใช้เขียนมากกว่าพูด ถ้าจะใช้พูดก็เป็นการเขียนสำหรับพูดอย่างมีพิธีรีตอง เช่น สนทนาพจน์ โอวาท เป็นต้น

ความรู้เกี่ยวกับระดับของภาษานี้มีความสำคัญต่อการเขียนมาก เพราะจะเป็นแนวทางให้ผู้เขียนเลือกใช้ระดับภาษาอย่างเหมาะสมกับบุคคล จุดมุ่งหมาย สถานที่ เวลา สถานการณ์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งประโยชน์ของการเลือกใช้ระดับภาษาอย่างเหมาะสม จะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อการสื่อสารทั้งด้านการพูดและเขียน

3. เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร หมายถึง เครื่องมือที่ผู้เขียนใช้ ได้แก่ ตัวอักษร และ เครื่องเขียน

3.1 ตัวอักษร การเขียนตัวอักษรที่ถูกต้องตามแบบอักษรไทย ถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งของการเขียน เพราะถ้าเขียนลายมือหวัด เล่นหาง จนอ่านตัวอักษรไม่ชัดเจน ผู้อ่านก็อ่านไม่ออก แม้จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างไร ผู้อ่านก็ไม่เข้าใจ ปัญหาการเขียนลายมือมักจะพบเสมอ เช่น เด็กที่มีความรู้และความคิดดี แต่สอบตก เพราะกรรมการอ่านตัวอักษรที่เขียนไม่ออก เป็นต้น สำหรับผลการเขียนตัวอักษรของบุคคล เราเรียกว่า “ลายมือ” ซึ่งมีความแตกต่างกัน บางคนลายมืออ่านง่าย บางคนลายมืออ่านยาก ดังนั้น การเขียนตัวอักษรหรือลายมือนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเขียนส่วนหนึ่งที่ผู้เขียนต้องตระหนักและระมัดระวังในขณะที่สร้างงานเขียน บางคนอาจจะคิดว่าลายมือไม่สำคัญ ถ้าเนื้อเรื่องดี การแสดงความคิดเห็น ดีตาและสำนวนโวหารดีก็พอแล้ว ถ้าเข้าใจอย่างที่ว่านี้นับว่าผิด เพราะถ้าลายมืออ่านไม่ออก ผู้อ่านไม่เข้าใจ จะรู้คุณค่าของข้อเขียนนั้นว่าดีได้อย่างไร ดังนั้นนักเขียนต้องศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่สำคัญนี้ด้วย

3.2 เครื่องเขียน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้เขียน เช่น ดินสอ ปากกา และกระดาษ เป็นต้น ในการใช้เครื่องเขียนนั้น มีข้อควรคำนึงบางประการ ดังนี้

3.2.1 ขนาดของเครื่องเขียน จะเป็นดินสอหรือปากกาควรมีขนาดพอเหมาะกับมือของผู้เขียนแต่ละบุคคลหรือวัย ดินสอที่มีขนาดใหญ่เกินไป ยาวเกินไป และหนักเกินไป จะทำให้ผู้เขียนเสียสุขภาพโดยไม่รู้ตัว เช่น เขียนไปนาน ๆ ข้อและเอ็นจะอักเสบ

3.2.2 สีของเครื่องเขียน ไม่ควรเขียนด้วยดินสอหรือปากกาที่มีสีจางเกินไป เพราะจะทำให้บางส่วนของตัวอักษรหายไป เห็นไม่ชัด อ่านหรือเคาะไม่ออกกว่าเป็นตัวอักษรอะไร จึงเป็นผลทำให้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านผิด ดังนั้นควรเขียนด้วยดินสอที่มีสีอ่อน ปากกาที่มีหมึกสีเข้ม สีหมึกที่นิยมกันว่าสุภาพคือ หมึกสีน้ำเงินเข้ม ถ้าเป็นต้นฉบับงานเขียนควรเขียนด้วยดินสอเพื่อ แก้ไขและลบออกได้ง่าย

3.2.3 ในกรณีที่เขียนลงกระดาษ ควรใช้กระดาษสีขาว เว้นริมด้านซ้าย ประมาณ 1 นิ้ว เพื่อสะดวกในการเย็บเล่ม อย่าเขียนจนสุดริมกระดาษของทุกด้าน เพราะกระดาษ อาจชำรุดเสียหาย

4. ผู้อ่าน การเขียนมีความมุ่งหมายที่แท้จริงก็คือ เขียนเพื่อให้ผู้อื่นอ่าน งานเขียน บางอย่างผู้เขียนมีเจตนาให้บุคคลเฉพาะกลุ่มอ่าน เช่น เขียนให้เด็กอ่าน เขียนให้นักปกครองอ่าน เขียนให้นักธุรกิจอ่าน เขียนให้คนทั่วไปอ่าน การเขียนซึ่งมีเจตนาต่างกันดังกล่าวนี้ ผู้เขียนจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา วิธีเขียน รูปแบบการเขียน และจะต้องรู้จักใช้ภาษาให้แตกต่างกันตามลักษณะ ความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน ดังนั้นองค์ประกอบอีกประการหนึ่งของการเขียนคือ “ผู้อ่าน” ซึ่งผู้เขียนต้องนำไปประกอบงานเขียนของตนด้วยเสมอ

พระอภิปรัชญา (2541 : 51-52) กล่าวถึงองค์ประกอบของงานเขียนว่า ควรมี ลักษณะดังนี้

1. มีความชัดเจน คือ อ่านแล้วเข้าใจทันที ไม่มีข้อเคลือบแคลงสงสัย การใช้ภาษา ง่ายรัดกุม ถูกต้องตามความหมาย
2. มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ผู้อ่านอ่านแล้วจับจุดหมายได้ทันทีไม่พร่าเลอะเลือนหรือมี ผลความมากเกินไป
3. มีความสัมพันธ์ดี ดำเนินความไปตามลำดับต่อเนื่องกัน ไม่วกวน ผู้อ่านติดตาม ได้ง่าย
4. มีความกว้างขวาง ผู้อ่านอ่านแล้วได้เพิ่มพูนในด้านความรู้หรือความบันเทิง หรือ ทั้งความรู้และความบันเทิง
5. มีความประณีต การใช้คำตลอดจนการเข้าประโยค ใช้ความประณีตเลือกมาอย่าง ถูกต้องและเหมาะสม
6. มีความไพเราะงดงาม ภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วรู้สึกพอใจ

เจมส์ บี ฮีตัน (James B. Heaton, 1977 : 138-139) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนว่ามี 4 ประการ คือ

1. กฎไวยากรณ์ (Grammar) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
2. ลีลาภาษา (Style) ได้แก่ ความสามารถในการเลือกใช้ประโยคหลาย ๆ แบบ เช่น ประโยคความเดียว ประโยคความรวม หรือประโยคความซ้อน และใช้สำนวนโวหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. กลไกการเขียน (Mechanics) ได้แก่ ความสามารถในการใช้แบบแผนทางภาษาได้อย่างถูกต้อง เช่น เครื่องหมายวรรคตอนและตัวสะกด
4. วิจารณ์ญาณ (Judgement) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนข้อความที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของการเขียน โดยคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ ตลอดจนความสามารถที่จะรวบรวมเลือกสรร และจัดลำดับความคิดให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

เจน บี ฮิวอี้ และคณะ (Jane B. Hughey et al., 1983 : 3-6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ การเขียนมี 2 ประการ คือ

1. การแสดงเนื้อหาและการเรียบเรียง ผู้เขียนจะต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนอย่างระมัดระวัง ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดและการสื่อความหมายของการคิด เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกันกับผู้เขียน
2. การถ่ายโอนภาษา ผู้เขียนที่มีใจเจ้าของภาษามักจะถ่ายโอนความคิดจากภาษาตนเองไปยังภาษาที่จะเขียน ทั้งการแสดงเนื้อหาและการถ่ายโอนภาษาดังกล่าว จะต้องมีปัจจัยอีก 3 ประการ อันได้แก่ สถิติปัญญา ภาษาศาสตร์ และจิตวิทยา มาเป็นตัวสนับสนุนการสื่อข้อความที่ยุ่งยากซับซ้อนให้ง่ายขึ้น

จากทัศนะทั้งหมดของนักวิชาการจะเห็นว่า องค์ประกอบของการเขียนความเรียงที่ดีนั้นต้องประกอบด้วย คำนำ เนื้อหา และสรุปที่ดี เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง มีการแสดงความคิดที่ดี และการจัดลำดับความคิดที่ถูกต้อง รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน และนำมาเรียบเรียงใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

5. เกณฑ์การประเมินในการเขียนความเรียง

การเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อน ต้องใช้การฝึกฝนจึงจะสามารถเขียนได้ดี การตรวจงานเขียนและการประเมินความสามารถจึงต้องมีเกณฑ์ในการประเมิน ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนะเกณฑ์การตรวจความเรียงไว้ดังนี้

สุนันท์ ศตโกสม (2527 : ภาคผนวก) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การตรวจเรียงความไว้ดังนี้
การพิจารณาให้คะแนนพิจารณาจาก 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1	การเสนอเรื่อง	50	คะแนน
ส่วนที่ 2	การลำดับเรื่อง	15	คะแนน
ส่วนที่ 3	การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย	20	คะแนน
ส่วนที่ 4	การรักษารูปแบบของการเขียน	5	คะแนน
ส่วนที่ 5	การใช้ถ้อยคำหรืออากรณ์	10	คะแนน

โดยแต่ละส่วนมีแนวการพิจารณาดังนี้

ส่วนที่ 1 การเสนอเรื่อง ให้พิจารณาว่าเขียนเรื่องประเภทใด ต้องเขียนให้ตรงตาม
เกณฑ์เฉพาะอย่างของงานเขียนประเภทนั้น มีการเสนอเรื่องอันประกอบด้วยสาระ ความรู้
ความถูกต้อง ข้อเท็จจริง เสริมความคิดเห็นพอสมควร และมีเนื้อความอันแสดงทิศทางในการเขียน
ที่ชัดเจน

ส่วนที่ 2 การลำดับเรื่อง ให้พิจารณาการเรียบเรียงเนื้อหา ความมีระเบียบ
เกี่ยวเนื่องกันไปตลอด มีการลำดับความคิดที่ไม่สับสน ไม่วกวน ไม่ย้อนไปย้อนมา เมื่อพิจารณา
โดยส่วนรวมแล้ว แสดงความสามารถของผู้เขียนในการวางโครงเรื่องที่ดี คือ มีความสัมพันธ์กัน
โดยตลอดทั้งการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่องและการปิดเรื่อง

ส่วนที่ 3 การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ให้พิจารณาดังนี้

1. ด้านอักษรวิธี การเขียนสะกดการันต์ ไม่ควรผิดคำหรือแยกคำในที่อื่นไม่ควร
2. ด้านการใช้คำ วลี ประโยค ให้พิจารณาการใช้ให้มีความชัดเจน สื่อความได้
ตรงประเด็น ช่วยให้เนื้อความชัดเจน อ่านแล้วรู้เรื่อง น่าอ่านไม่หยابคาย ถ้าผู้เขียนมีลักษณะ
สร้างสรรค์ มีความเป็นตัวของตัวเอง เรียงความจะยิ่งน่าอ่านชวนติดตาม

ส่วนที่ 4 การรักษารูปแบบการเขียน ให้พิจารณาการเขียนเว้นวรรคตอน การย่อหน้า
ในที่อันควร การแบ่งย่อหน้าอันเป็นการรักษารูปแบบของการเขียนเรียงความ นับว่ามีความสำคัญ
เพราะการแบ่งสัดส่วนของย่อหน้าที่จะช่วยให้อ่านชัดเจนและน่าอ่าน

ส่วนที่ 5 การใช้ถ้อยคำหรืออากรณ์ หมายถึง การใช้ภาษาอันเป็นเครื่องประดับให้
เรียงความน่าอ่าน เช่น การใช้คำที่มีน้ำหนัก การใช้สำนวนโวหาร การเปรียบเทียบบุปมาสาธก
(การยกตัวอย่าง) การอ้างอิงสำนวน คำพังเพย สุภาษิต คำคม ข้อคิด บทกวีและบทธรรมะต่าง ๆ
การใช้ลักษณะดังกล่าวนี้ ถ้าอยู่ในที่อันเหมาะสมจะช่วยเร้าใจหรือเชิญชวนทำทนายให้ผู้อ่านสนใจ
ชวนคิดหรือชวนติดตามเนื้อความที่เขียนนั้น

สำนักทดสอบการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 1-7) ได้ให้แนวทาง
การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความพิจารณา ดังนี้

1. องค์ประกอบของการเขียนเรียงความต้องมีความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
2. เนื้อหาสาระของเรื่องต้องสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีประเด็นสำคัญสมบูรณ์และชัดเจน มีข้อมูลสนับสนุนเพิ่มความชัดเจนของเรื่องอย่างสมบูรณ์
3. ส่วนวนภาษา ต้องใช้ถ้อยคำภาษาสุภาพเหมาะสมกับบุคคล การใช้สำนวนโวหารตรงตามความหมาย และช่วยให้การขยายความเข้าใจเพิ่มขึ้น การใช้คำเชื่อมประโยค เชื่อมข้อความถูกต้อง การเรียบเรียงถ้อยคำต่อเนื่องเป็นลำดับเข้าใจง่าย
4. อักษรวิธี ต้องมี การสะกดคำ การใช้อักษรย่อ การใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน เป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย
5. ความสะอาดเรียบร้อย ต้องเขียนเป็นระเบียบ ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด ไม่มีรอยลบ ชีค ฉำ

เอช แอล แจคอบส์ (H.L. Jacobs, 1981 : 89-92) ได้เสนอแนะการตรวจงานเขียนโดยใช้เกณฑ์การประเมินที่เรียกว่า E S L. Composition Profile ซึ่งผู้ตรวจต้องตัดสินงานเขียนทั้งเรื่องว่า ผู้เขียนได้สื่อความคิดและความหมายในขบวนการสื่อสารไปยังผู้อ่าน ตามที่มุ่งหวังได้หรือไม่ ถ้าได้แสดงว่าผู้เขียนได้มีการรวบรวมข้อมูล เรียบเรียงเรื่องราว โดยการทำให้ส่วนประกอบทางภาษาหลาย ๆ ส่วนสอดคล้องกัน การตรวจวิธีนี้ได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 5 ส่วน ซึ่งพิจารณาลักษณะรวมทั้งที่สำคัญในงานเขียนนั้น ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา (Content)	30	คะแนน
2. การเรียบเรียงข้อความ (Organization)	20	คะแนน
3. คำศัพท์ (Vocabulary)	20	คะแนน
4. การใช้ภาษา (Language Use)	25	คะแนน
5. กลไกทางภาษา (Mechanic)	5	คะแนน

แต่แต่ละส่วนของลักษณะที่สำคัญในงานเขียน จะมีการแบ่งระดับคะแนนออกเป็น

4 ระดับ คือ

1. ระดับดีมากถึงดีเยี่ยม (Very good to Excellent)
2. ระดับปานกลางถึงดี (Average to good)
3. ระดับอ่อนถึงใช้ได้ (Poor to Fair)
4. ระดับอ่อนมาก (Very poor)

ตัวอย่างการแบ่งคะแนนออกเป็นระดับต่าง ๆ เช่น ในส่วนของเนื้อหาจะตั้งเกณฑ์การให้คะแนนไว้ 30 คะแนน ก็จะแบ่งออกเป็น 4 ระดับดังนี้คือ

คะแนน	ช่วงคะแนน
ดีมาก - ดีเยี่ยม	27 - 30
ปานกลาง - ดี	22 - 26
อ่อน - พอใช้	17 - 21
อ่อนมาก	13 - 16

แอน ไรมส์ (Ann Raimes, 1983 : 143-153) ได้เสนอแนวทางการตรวจงานเขียนของนักเรียนไว้ดังนี้

1. ให้ข้อคิดเห็นหรือคำวิจารณ์ อาจออกมาในรูปของการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่นักเรียนเขียน การให้คำชมเชยในคุณภาพงานเขียน การตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อบกพร่องในงานเขียน และการให้คำแนะนำต่าง ๆ การให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับงานเขียนของนักเรียนด้วยวิธีนี้ จะช่วยให้นักเรียนพัฒนางานเขียนได้ดีขึ้นกว่าการแก้ข้อบกพร่องให้นักเรียนด้วยตัวเองไปเลย

2. ตรวจงานกับนักเรียนที่เป็นเจ้าของงานเขียนนั้นตัวต่อตัว โดยให้นักเรียนอธิบายสิ่งที่เขาเขียนว่า เขาต้องการจะบอกอะไรในงานเขียน และอธิบายเกี่ยวกับคำศัพท์หรือโครงสร้างไวยากรณ์ที่นักเรียนใช้ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่นักเรียนใช้คิดและครูก็ชี้แจงหรือแนะนำการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

3. ทำรายการหัวข้อเรื่องการใช้ภาษาที่ได้เรียนไปแล้วในชั้นเรียน หรือหัวข้อการใช้ภาษาใด ๆ ก็ตามที่ครูต้องการให้มีในงานเขียน หรือคาดว่านักเรียนจะบอกพร่องในเรื่องนั้น ๆ เมื่อตรวจงานเขียนของนักเรียนแล้ว ก็ตรวจดูว่านักเรียนแต่ละคนบอกพร่องในเรื่องอะไรบ้าง ในรายการที่ทำไว้ แล้วส่งให้นักเรียนเป็นรายคนไป หรือจะรวบรวมข้อบกพร่องที่นักเรียนส่วนมากทำผิดเหมือนกันมาอธิบาย

4. ให้นักเรียนตรวจงานเขียนกันเอง อาจจะให้จับกลุ่มอภิปรายกันถึงคำศัพท์ การสะกดคำ และการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ ตลอดจนแนวความคิดในการเขียนเรื่องนั้น ๆ หรืออาจให้นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจงาน โดยจะให้แก้ข้อบกพร่องให้กันเลขหรือเพียงแต่ชี้ข้อบกพร่องให้ไปแก้เองก็ได้ หรือครูและนักเรียนช่วยกันตรวจไปพร้อม ๆ กัน โดยครูเขียนข้อความที่ถูกต้องบนกระดานคำพร้อมทั้งอธิบายในเรื่องคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ไปด้วย รวมทั้งตอบคำถามที่นักเรียนสงสัยด้วย

5. สอนให้นักเรียนตรวจงานเขียนด้วยตนเอง ก่อนที่จะส่งงานเขียนที่สมบูรณ์ให้ครูตรวจในตอนท้าย โดยสอนให้นักเรียนเขียนร่างงานเขียนคร่าว ๆ ก่อน แล้วจึงค่อย ๆ แก้ไขข้อบกพร่องจนมั่นใจว่าเป็นงานเขียนที่สมบูรณ์แล้วจึงส่งให้ครูตรวจ

นูบิวซี เจ ไอเกะ (Nubuisi J. Ike, 1990 : 43) ได้เสนอรูปแบบการตรวจให้คะแนนและการประเมินการเขียนไว้ว่า รูปแบบการให้คะแนนจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้านซึ่งมักใช้เป็นที่พื้นฐานในการตรวจให้คะแนนงานเขียนคือ เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด ส่วนวนภาษาและความถูกต้องของกลไกในการเขียน ซึ่งจะต้องมีการกำหนดสัดส่วนของคะแนนในแต่ละด้านให้เหมาะสมว่าควรจะให้เท่าไรจากคะแนนเต็ม เช่น ถ้าคะแนนเต็มทั้งหมดเท่ากับ 40 คะแนน อาจจะให้ด้านเนื้อหา 10 คะแนน การเรียบเรียงความคิด 5 คะแนน ส่วนวนภาษา 15 คะแนน และกลไกในการเขียน 10 คะแนน วิธีนี้นอกจากจะช่วยให้ครูให้คะแนนอย่างเป็นปรนัยแล้ว ยังเป็นการกระจายคะแนนอย่างเป็นสัดส่วนและในการประเมินอาจใช้เกณฑ์ต่อไปนี้คือ คะแนนระหว่าง $35-40 = A$, $30-34 = AB$, $25-29 = B$, $20-24 = BC$, $15-19 = C$, $10-14 = CD$, และตั้งแต่ 9 ลงมาได้ F

เจ บี ฮีตัน (J. B. Heaton, 1990 : 108-111) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความดังนี้

การให้คะแนนเรียงความมีวิธีการให้คะแนนใหญ่ ๆ อยู่ 3 วิธีดังนี้

1. วิธีนับความผิดพลาดในการเขียน (The Error-Count Method) โดยวิธีการตรวจวิธีนี้ ผู้ตรวจจะนับจำนวนความผิดพลาดในงานเขียน แล้วนำมาหักออกจากคะแนนเต็มทั้งหมด แต่การตรวจวิธีนี้ไม่ค่อยเป็นที่นิยมเพราะเกิดอคติได้ง่าย และสาเหตุสำคัญคือ การตรวจโดยวิธีนี้จะตัดสินด้านความสามารถในการเขียนได้ยาก เพราะถ้าผู้สอบ 2 คน เขียนเรียงความเรื่องเดียวกันแต่ใช้จำนวนภาษาคนละระดับ ผู้ที่ใช้คำศัพท์ส่วนที่ยากและสลับซับซ้อนกว่า ก็มีข้อผิดพลาดในการเขียนมากกว่า ส่วนอีกคนหนึ่งใช้ศัพท์ส่วนที่ง่ายกว่า จะมีข้อผิดพลาดในการเขียนน้อยกว่า และไม่สามารถตัดสินได้ว่า ใครมีความสามารถในการเขียนมากกว่ากัน

2. วิธีตรวจนับแบบวิเคราะห์ (Analytic Method) การตรวจด้วยวิธีนี้จะขึ้นกับแผนการตรวจที่ผู้ตรวจหรือคณะผู้ตรวจได้สร้างขึ้น โดยพิจารณาให้คะแนนตามองค์ประกอบในการเขียน ดังนี้

(1) ความคล่องแคล่วในการสื่อความหมาย

การเขียนสื่อความหมายได้เข้าใจง่ายมากใช้ประโยคความซ้อนและประโยคใจความเดียว สมเหตุสมผลมากให้ 5 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายมีข้อบกพร่องน้อยมาก ส่วนมากเข้าใจง่าย ใช้ประโยคความซ้อนเล็กน้อย สมเหตุสมผลให้ 4 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายได้พอสมควร ส่วนมากใช้ประโยคใจความเดียว สมเหตุสมผลพอสมควรให้ 3 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายบกพร่องและสับสน ใช้ประโยคสับสน ส่วนใหญ่
ใช้ประโยคง่าย ๆ ใจความเดียวให้ 2 คะแนน

การเขียนสื่อความหมายบกพร่องมาก อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ ไม่น่าสนใจ
ใช้ประโยคง่าย ๆ ทั้งหมด ใช้ประโยคสับสน ใช้คำว่า “และ” มากเกินไป ให้ 1 คะแนน

(2) ไวยากรณ์

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อย ผิด 1 หรือ 2 ที่ ให้ 5 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อยผิดพลาดเล็กน้อย ทั้งคำบุพบท คำวิเศษณ์
เป็นต้น ให้ 4 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคหลัก ผิด 1 หรือ 2 ที่ ประโยคย่อยผิดพลาด
เล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์ในประโยคย่อยผิดพลาดมากมีความเข้าใจยาก มีข้อบกพร่อง
ในการผูกประโยค ให้ 2 คะแนน

การใช้ไวยากรณ์มีข้อผิดพลาดมาก ไม่สามารถผูกประโยคได้ จนทำให้
ไม่เข้าใจเรื่องได้ ให้ 1 คะแนน

(3) คำศัพท์

การใช้คำศัพท์สามารถใช้คำศัพท์ได้อย่างกว้างขวาง ให้ 5 คะแนน

การใช้คำศัพท์สามารถใช้คำใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ใช้คำที่มี
ความหมายเหมือนกันและใช้คำอ้อมค้อม ให้ 4 คะแนน

การใช้คำศัพท์สามารถใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบ้าง แต่จำกัดคำศัพท์ที่ใช้
ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน และใช้คำอ้อมค้อมเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน

การใช้คำศัพท์ยังจำกัด บางครั้งใช้ไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้องและได้ความหมาย
เพียงเล็กน้อย ให้ 2 คะแนน

การใช้คำศัพท์จำกัดมากขึ้น ใช้คำศัพท์ไม่เหมาะสม ไม่สามารถสื่อสารได้
ให้ 1 คะแนน

(4) การสะกดคำ

การสะกดคำถูกต้อง ให้ 5 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ผิด 1 หรือ 2 ที่ ให้ 4 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดหลายที่ แต่ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยน เข้าใจได้
พอสมควร ให้ 3 คะแนน

การสะกดคำผิดพลาดหลายที่ บางครั้งไม่สามารถสื่อความหมายได้เข้าใจ
ให้ 2 คะแนน

การสะกิดคำคิดพลาตมาก จนไม่สามารถเข้าใจความหมาย ทำให้
สื่อความหมายได้ยาก ให้ 1 คะแนน

3. วิธีที่อาศัยความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์ (Impression Method) วิธีนี้อาจใช้
ผู้ตรวจเพียง 1 คนหรือมากกว่า 1 คน แต่โดยทั่วไปวิธีนี้จะใช้ผู้ตรวจ 3 คนหรือ 4 คน ให้คะแนน
งานเขียนแต่ละชิ้น แล้วรวมคะแนนที่ได้จากผู้ตรวจทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย

ในการตรวจให้คะแนนด้วยวิธีนี้ผู้ตรวจทุกคนจะอ่านงานเขียนอย่างรวดเร็ว
แล้วให้คะแนนงานแต่ละชิ้น โดยแต่ละคนจะอ่านงานเขียนจำนวนหนึ่งภายในเวลาที่กำหนดไว้
(มักจะเป็นเรียงความ 20 เรื่องต่อ 1 ชั่วโมง) ถ้าผู้ตรวจพบว่าตนเองตรวจให้คะแนนได้ช้าลง เช่น
ให้คะแนนได้ไม่กี่เรื่องต่อ 1 ชั่วโมง ก็จะต้องหยุดพักเสียก่อน แล้วค่อยกลับมาตรวจให้คะแนนใหม่
เมื่อรู้สึกว่าตนเองสามารถให้คะแนนตามอัตราที่กำหนดได้ การให้คะแนนโดยอาศัยความรู้สึกนี้
มักพบว่า ทำให้ผู้ตรวจเหนื่อยมากกว่าการใช้วิธีที่อาศัยการวิเคราะห์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้ผู้ตรวจ
หยุดพักการตรวจ เมื่อความสนใจเริ่มลดลงหรือเมื่อรู้สึกว่าเกิดความเหนื่อยหน่ายกับการอ่านเนื้อหา
เรียงความแต่ละเรื่อง สิ่งสำคัญก็คือ คะแนนที่อาศัยความรู้สึก จะต้องขึ้นอยู่กับความรู้สึกเพียง
อย่างเดียวเท่านั้น การตรวจวิธีนี้พบว่ามีผลเร็วกว่าวิธีอื่น และถ้าใช้ผู้ตรวจ 3 หรือ 4 คน ตรวจ
เรียงความด้วยวิธีนี้ ผลที่ได้ก็มักจะมีผลเชื่อถือได้มากกว่าวิธีการตรวจแบบวิเคราะห์ที่ใช้ผู้ตรวจ
เพียงคนเดียว แต่ในกรณีที่ผู้ตรวจเพียงคนเดียวเท่านั้นแล้ว ผลที่ได้จากการตรวจด้วยวิธีนี้เป็นเกณฑ์
จะมีความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้น้อยกว่าผลของการตรวจด้วยวิธีตรวจแบบวิเคราะห์

เดวิด ครอส (David Cross, 1991 : 204-205) ได้เสนอรูปแบบการตรวจให้คะแนน
งานเขียนที่มีลักษณะเป็นแบบอัตรนัย เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงในการให้คะแนนไว้ 4 รูปแบบดังนี้

1. การตรวจโดยใช้ใบแสดงรายการตรวจสอบเรียงความแบบมีการชี้แนะ (Task
Check Lists for Guided Essays) ผู้ตรวจเรียงความจะทำใบรายการตรวจสอบขึ้นมาสำหรับใช้ในการ
การตรวจเรียงความแต่ละเรื่อง โดยตั้งคำถามที่สามารถตอบได้ว่า ใช่หรือไม่ใช่ ให้ครบทุกประเด็น
ตรงตามที่กำหนดไว้ในงานเขียนนั้น ๆ

2. การตรวจโดยใช้ตารางตรวจให้คะแนนเรียงความ (Marking Grids for Essay)
โดยทั่วไปแล้วการใช้ตารางตรวจให้คะแนนเรียงความจะมีการกำหนดร่องคะแนนสูงสุดของแต่ละ
ด้านไว้ ในที่นี้ได้แบ่งการให้คะแนนออกเป็นด้านต่าง ๆ กัน คือ ความเหมาะสมด้านเนื้อหา
การเลือกใช้คำศัพท์และตัวสะกด โครงสร้างประโยคและความราบรื่นของข้อความโดยรวม และ
ความรู้สึกประทับใจ ซึ่งในแต่ละด้านจะมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยที่นักเรียนคนหนึ่งอาจจะ
เขียนโดยใช้ภาษาผิดไวยากรณ์แต่สามารถสื่อความหมายได้ดี ในขณะที่นักเรียนอีกคนหนึ่ง
เขียนได้แต่ประโยคสั้น ๆ และถูกต้อง แต่ขาดความราบรื่นของข้อความ ตารางดังกล่าวอาจมี
ลักษณะดังนี้

คะแนน (Marks)	1	2	3	4	5
คำศัพท์ / ตัวสะกด (Vocab / Spelling)					
โครงสร้างของประโยค (Sentence / Structures)					
ความราบรื่นของข้อความ (Cohesion)					
ความเหมาะสมด้านเนื้อหา (Task Fulfilment)					

3. การตรวจโดยให้น้ำหนักคะแนน (Weighting) การให้คะแนนโดยใช้ตารางดังกล่าวอาจมีปัญหา คือ คะแนนสำหรับความสามารถในการสื่อความหมายมีเพียงร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม โดยที่เป็นคะแนนสำหรับความสามารถด้านไวยากรณ์ถึงร้อยละ 75 ฉะนั้นถ้าต้องการเพิ่มคะแนนสำหรับความสามารถในการสื่อสารก็สามารถทำได้ โดยการให้น้ำหนักคะแนนความเหมาะสมด้านเนื้อหาแทนที่จะให้ร้อยละ 25 ก็ให้ร้อยละ 20 แล้วเพิ่มน้ำหนักคะแนนในความเหมาะสมด้านเนื้อหาเป็น 2 เท่าคือ เท่ากับร้อยละ 40 หมายความว่า ด้านคำศัพท์/ตัวสะกดให้ 20 คะแนน ด้านโครงสร้างของประโยคให้ 20 คะแนน ด้านความราบรื่นของข้อความให้ 20 คะแนน และความเหมาะสมด้านเนื้อหาให้ 40 คะแนน

4. การตรวจโดยใช้ความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์ (Impressionistic Marking of Essays) การตรวจให้คะแนนด้วยวิธีนี้เป็นการตรวจที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพทันทีที่ครูผู้ตรวจเริ่มมีความชำนาญในการตรวจด้วยวิธีนี้ ก็จะสามารให้คะแนนได้สอดคล้องตรงกัน ในกรณีที่ตรวจหลายคนโดยจะเริ่มจากการอ่านงานเขียนครั้งแรกอย่างคร่าว ๆ ก่อน เพื่อดูว่าเสร็จสมบูรณ์หรือไม่ จากนั้นจึงอ่านครั้งที่สอง เพื่อดูว่าเขียนอ่านง่ายเพียงใดและมีข้อผิดพลาดเล็กน้อยเพียงใด สำหรับงานเขียนที่มีคุณภาพดีเด่นและสามารถสื่อสารได้ดีควรจัดอยู่ในระดับดี ส่วนงานเขียนที่มีข้อผิดพลาดบ้างในด้านคำศัพท์หรือโครงสร้าง แต่สามารถสื่อความคิดออกมาได้เป็นที่น่าพอใจควรจัดอยู่ในระดับปานกลางหรือผ่าน ส่วนงานเขียนที่เต็มไปด้วยข้อผิดพลาดไม่สามารถเข้าใจได้ควรจัดอยู่ในระดับที่สามหรือไม่ผ่าน

จากการเสนอแนะเกณฑ์การประเมินผลและการตรวจให้คะแนนการเขียนความเรียงของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ เห็นได้ว่ามีหลายรูปแบบ จึงควรเลือกเกณฑ์การตรวจความเรียงให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เขียน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและมีความยุติธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุปรดี อ่อนหวาน (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสนใจในการอ่านภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสาธิต ในกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านหนังสือภาษาไทยประเภทบันเทิงคดี (นิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชายจำนวน 275 คน และ นักเรียนหญิง จำนวน 248 คน จากโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานครทั้ง 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ แบบมาตราส่วน ประเมินค่า และแบบปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง สนใจอ่านหนังสือ ประเภทบันเทิงคดี (นิทาน นวนิยาย เรื่องสั้น) สารคดี กวีนิพนธ์หรือบทร้อยกรอง มาก นักเรียนชาย สนใจอ่านเรื่องสั้น นิทาน และสารคดี มากตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจอ่านเรื่องสั้น นิทาน และนวนิยายมากตามลำดับ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงสนใจอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิรักษ์ แกมแก้ว (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาหนังสือกลอนเปล่าที่พิมพ์ใน ประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2526 ถึง พ.ศ.2529 วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจจำนวนเนื้อหาและ การจัดพิมพ์หนังสือกลอนเปล่าในประเทศไทย ผลการวิจัยมีดังนี้คือ ในระหว่างปี พ.ศ. 2526 ถึง พ.ศ.2529 มีหนังสือกลอนเปล่าจำนวน 214 เล่ม และมีการจัดพิมพ์หนังสือกลอนเปล่าเพิ่มมากขึ้น ทุกปี เนื้อหาหนังสือกลอนเปล่าทั้ง 214 เล่ม ที่นำมาวิจัยมี 7 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ เนื้อหา แสดงอารมณ์และความรู้สึก เนื้อหาแนวจิตวิทยา เนื้อหาแสดงสภาพสังคมและการเมือง เนื้อหา สะท้อนชีวิต เนื้อหาศาสนา เนื้อหาปรัชญา เนื้อหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น เช่น การแสดงทรศนะของนักเขียนต่อเรื่องต่าง ๆ การแสดงออกทางเพศ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ บุคคลและสถานที่ เนื้อหาแสดงอารมณ์และความรู้สึกเป็นหัวข้อที่มีมากที่สุด และเนื้อหาปรัชญาเป็นหัวข้อที่มีน้อยที่สุดในหนังสือกลอนเปล่า หนังสือกลอนเปล่าส่วนใหญ่มี การกระจายหัวข้อเนื้อหามาก ส่วนในด้านการจัดพิมพ์นั้นมีการจัดพิมพ์อย่างสวยงาม โดยแต่ละเล่ม ได้รับการออกแบบตกแต่งด้วยภาพประกอบ และสีสรรที่สวยงามมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ หนังสือกลอนเปล่าเป็นที่นิยมอ่านของวัยรุ่นมาก

คณิตา อินทรสุด (2532) ได้ทำวิจัยเรื่องความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลาย ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในด้านประเภทและเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2531 จำนวน 7 โรงเรียน แยกเป็นสังกัดกรมสามัญศึกษา 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 3 โรงเรียน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 1 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสนใจอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทการ์ตูนมากที่สุด รองลงมาตามลำดับได้แก่ หนังสือบันเทิงคดี นิตยสารและหนังสือพิมพ์ หนังสือสารคดี ส่วนสิ่งพิมพ์ที่นักเรียนให้ความสนใจอ่านน้อย ได้แก่ คำประพันธ์ ซึ่งเพศ แผนการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยขึ้นอยู่กับประเภทและเนื้อหาของสิ่งพิมพ์นั้น ในด้านพฤติกรรมการอ่าน พบว่า วิธีที่นักเรียนใช้เป็นแนวทางในการเลือกอ่านมากที่สุดคือ จากคอลัมน์แนะนำหนังสือ จากหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร เพื่อนแนะนำ ครูแนะนำ และจากรายชื่อหนังสือที่ร้านหนังสือจัดทำขึ้น สถานที่ที่นักเรียนใช้ในการอ่านมากที่สุดคือ บ้าน ห้องสมุดโรงเรียน และห้องเรียน เวลาที่นักเรียนใช้ในการอ่านมากที่สุดคือ เวลากลางคืน จำนวนนักเรียนที่ซื้อสิ่งพิมพ์อ่านเองมีถึงร้อยละ 90 ส่วนแหล่งที่นักเรียนยืมสิ่งพิมพ์อ่านมากที่สุดคือ ห้องสมุดโรงเรียน

วิศัลย์ศยา รุคคิษฐ์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาค ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2533 จำนวนทั้งสิ้น 427 คน เป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน และจากโรงเรียนสาธิตในส่วนภูมิภาค จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความสามารถในการเขียนและสะกดคำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะของคำที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขียนสะกดผิดมากที่สุดคือ ตัวสะกด
2. ความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาคไม่แตกต่างกัน

อิงอร อมาตยกุล (2535) ศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 วัดอุปประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถทางการเขียนเรียงความและศึกษาปัญหาการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ในด้านการเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา รูปแบบการเขียนและส่วนประกอบกรเขียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 จำนวน 251 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความและเกณฑ์การประเมินผล การเขียนเรียงความ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถเขียนเรียงความในด้านการเสนอเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา รูปแบบการเขียนและส่วนประกอบกรเขียนอยู่ในเกณฑ์ดีได้คะแนนเฉลี่ย 48.47 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน นอกจากนี้ยังพบข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความของนักเรียน ซึ่งเป็นปัญหาในการเขียนเรียงความดังนี้ ปัญหาด้านการเสนอเนื้อหาสาระ ปัญหาด้านการใช้ภาษา ปัญหาด้านรูปแบบการเขียนและส่วนประกอบกรเขียน

ศิริวรรณ ฉากแก้ว (2537) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของการใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนราชประชาสมาสัย จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 35 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมใช้การเรียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบการเขียนความเรียงภาษาไทย แผนการสอนการเขียนความเรียงภาษาไทย และเกณฑ์ประเมินการเขียนความเรียงภาษาไทย ใช้เวลาในการทดลองสอน 12 คาบ ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย ส่งผลให้ความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. การใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย ส่งผลให้ความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ถ้อยคำ สูงกว่าการเรียนแบบปกติ แต่ไม่ส่งผลให้ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยด้านไวยากรณ์ และกลไกทางภาษาสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ถัดดา เจริญศิลป์พานิช (2537) ได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 5 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 420 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทย แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบสอบวัด

ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สุวินา โชติช่วง (2539) ได้ทำวิจัยเรื่องความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 7 วัดอุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 7 ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ กลาง และเล็ก ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 7 แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 4 โรงเรียน และตัวอย่างประชากรนักเรียนโรงเรียนละ 90 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 900 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทุกระดับชั้น มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 75
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนแต่ละระดับจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ที่พบว่ามีค่าสูงสุดคือ ระดับที่ 1 การถ่ายโอน รองลงมาคือระดับการสื่อสาร และระดับการวิเคราะห์วิจารณ์ ตามลำดับ
3. ค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามขนาดของโรงเรียนที่พบว่ามีค่าสูงสุดคือ โรงเรียนขนาดเล็ก รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง ตามลำดับ

ดารณี สมบูรณ์อนุฎ (2539) ได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจกับความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบ ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหาร แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย ความรู้เกี่ยวกับลักษณะโวหารและความสามารถในการอ่าน

เพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วิรุพทเกียรติ์ คงกลาง (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการทบทวนและการตรวจแก้งานเขียนภาษาอังกฤษของตนเองและของเพื่อน ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมราชาอนุสรณ์ สังกัดกลุ่มโรงเรียนที่ 9 กรมสามัญศึกษา ซึ่งได้ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจงมา 4 ห้องเรียน ๆ ละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการสอนกลุ่มละ 10 แผน เกณฑ์การตรวจงานเขียนซึ่งดัดแปลงจากเกณฑ์ของจาโคบส์และคณะ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียน 1 ชุด ผลการวิจัยสรุปว่า 1) ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ทบทวนและตรวจแก้งานเขียนภาษาอังกฤษของตนเองและของเพื่อน คิดเป็นร้อยละจากค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 66.87 และ 69.84 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และ 2) ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ทบทวนและตรวจแก้งานเขียนภาษาอังกฤษของเพื่อน สูงกว่ากลุ่มที่ทบทวนและตรวจแก้งานเขียนภาษาอังกฤษของตนเอง ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

ประภาภรณ์ สุขดี (2540) ได้ทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความรู้และความสามารถในการเขียนภาษาไทยแบบโน้มน้าว แบบเปรียบเทียบและแบบเล่าเรื่องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2540 ในโรงเรียนรัฐบาล 200 คน และในโรงเรียนเอกชน 200 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายชั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบวัดความรู้และความสามารถในการเขียนภาษาไทยแบบโน้มน้าว แบบเปรียบเทียบและแบบเล่าเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลมีความรู้ในการเขียนภาษาไทยแบบโน้มน้าว แบบเปรียบเทียบและแบบเล่าเรื่อง สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. นักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยแบบโน้มน้าวแบบเปรียบเทียบและแบบเล่าเรื่อง สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เย็นจิตต์ ศรีใจงาม (2540) ได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2540 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงและแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วัฒนา ปั่นงา (2540) ได้ทำวิจัยเรื่องผลของการใช้กลวิธีการเรียนแบบไคร์ตรงที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยมี ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองใช้กลวิธีการเรียนแบบไคร์ตรง กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมใช้การเรียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบการเขียนความเรียงภาษาไทย ผู้วิจัยทำการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมเป็น 12 คาบ หลัง การทดลองผู้วิจัยทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกลวิธีการเรียนแบบไคร์ตรง มีความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุจินดา จารุชาติ (2540) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลการสอนกระบวนการคิดแบบผสมผสานที่มีต่อการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดของนักเรียนที่ได้รับการสอนกระบวนการคิดด้วยวิธีสอนแบบผสมผสานและศึกษาผลการสอนกระบวนการคิดแบบผสมผสานที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนอุตรดิตถ์ จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนกระบวนการคิด

แบบผสมผสานในการเขียนเรียงความ 12 แผน แบบฝึก 12 หน่วย แบบทดสอบความสามารถทางการคิด แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความ และเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับกระบวนการคิดแบบผสมผสาน มีความสามารถทางการคิดหลังการเขียนสูงกว่าก่อนการเขียน และนักเรียนที่มีความสามารถทางการคิดสูงจะมีความสามารถทางการเขียนเรียงความสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

งานวิจัยต่างประเทศ

มิเชล จาโนปูลอส (Michael Janopoulos :1986) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สอง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio State University) ตัวอย่างประชากรคือชาวต่างประเทศที่เรียนระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio State University) จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเพื่อหาข้อมูลด้านการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และ ให้เขียนงานเขียนเป็นภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านหนังสือต่าง ๆ เพื่อความเพลิดเพลิน ในภาษาที่สองมากจะมีประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สองสูง ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินในภาษาที่หนึ่งเท่านั้น ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สอง และไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินในภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง กับประสิทธิภาพในการเขียนภาษาที่สอง

ซาเฟียห์ ออสแมน (Safiah Osman, 1986) ได้ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่านความเรียงของผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่านความเรียง ของผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ของกลุ่มตัวอย่างที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวมาเลเซียและชาวจีน และศึกษาบทบาทโครงสร้างความรู้เดิมทางวัฒนธรรมที่มีต่อการตอบคำถามที่ปรากฏในเนื้อเรื่องและไม่ปรากฏในเนื้อเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับ 6 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในมาเลเซีย จำนวน 60 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชาวมาเลเซีย 30 คนและชาวจีน 30 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านเนื้อเรื่องที่เป็นความรู้ทางวัฒนธรรมมาเลเซียและความรู้ทางวัฒนธรรมจีน ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างความรู้เดิมมีอิทธิพลต่อกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ

รูท เฮย์ส (Ruth Hayes, 1987) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นผลงาน และแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนเกรด 7 วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ

เน้นผลงาน และแบบเน้นกระบวนการ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 98 คน ของโรงเรียนในเมืองเพเทอร์สัน (Peterson) รัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมหรือกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนแบบเน้นผลงาน กลุ่มทดลองหรือกลุ่มที่เรียนด้วยการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการ ในการทดลองนี้ใช้เวลาในการสอน 6 เดือน และนักเรียนจะได้รับการฝึกเขียนเรื่องความชนิดต่าง ๆ เช่น การเขียนพรรณนาความ (Describing) การเขียนเล่าเหตุการณ์ (Narrating) การเขียนอธิบายความ (Explaining) และการเขียนให้เหตุผล (Reasoning) โดยให้มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีพัฒนาการในการเขียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

โพ ฟอง ควา (Poh Fong Kwah, 1988) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียนในภาษาอังกฤษที่สอนเป็นภาษาที่สอง เพื่อต้องการทราบว่าความสามารถในการเขียนและความสามารถในการอ่านภาษาที่สองมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และความสามารถในการเขียนภาษาที่สอง และจำนวนการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินทั้งในภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สองมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พบว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนในภาษาที่สองมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง ความสามารถในการเขียนภาษาที่สองไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินในภาษาที่สอง อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนภาษาที่สองดีนั้นจะใช้เวลาในการอ่านภาษาที่หนึ่ง และจำนวนการอ่านหนังสือในภาษาที่หนึ่งมากกว่าผู้ที่มีความสามารถในการเขียนภาษาที่สองสูงกว่า นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า การอ่านหนังสือนิตยสารจะมีบทบาทสำคัญต่อการเขียนในภาษาที่สอง โดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีความสามารถในการเขียนภาษาที่สองสูงจะอ่านหนังสือนิตยสารหลายประเภทและมากกว่าผู้ที่มีความสามารถในการเขียนภาษาที่สองต่ำกว่าทั้งในภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง จากการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานว่า ความสามารถในการอ่านและการเขียนในภาษาที่สองมีความสัมพันธ์กัน

เวย์น เอช สเลเตอร์ (Wayne H. Slater, 1988) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนโดยสอนด้วยการฝึกให้นักศึกษาใช้โครงสร้างทางภาษาที่ได้จากการอ่านงานเขียนและสอนด้วยการฝึกให้นักศึกษาเขียนใจความหลัก ใจความรอง ตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 126 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 2 กลุ่มประกอบด้วยกลุ่มที่สอนด้วยวิธีการฝึกให้นักศึกษาใช้โครงสร้างทางภาษาข้อเรื่องี่อ่าน กับกลุ่มที่สอนโดยการให้นักศึกษาฝึกตอบและอภิปรายคำถามหลังการอ่าน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม สอนโดยให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัด ความเข้าใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มสามารถจดจำเนื้อหาและนำหลักการเขียนจากเรื่องี่อ่านไปใช้ในการเขียนได้มากกว่าและสามารถตอบคำถาม

เกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม และพบว่ากลุ่มทดลองที่สอนด้วยวิธีฝึกให้นักเรียนย่อเรื่องที่อ่าน โดยใช้โครงสร้างทางภาษาสามารถจดจำเนื้อหาและหลักการเขียนจากเรื่องที่อ่านได้มากกว่ากลุ่มที่เรียนโดยการฝึกตอบและอภิปรายคำถามหลังการอ่าน

แมรี-อัลเลน แมคมิลแลน (Mary-Ellen MacMillan, 1990) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน ของนักเรียนเกรด 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลของการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนว่า มีผลต่อกระบวนการอ่านและการเขียนของนักเรียนอย่างไรและการอ่านและการเขียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนเกรด 5 ของ แมรี แอนด์ เวสเซลล์ (Mary Ann Wessells) โรงเรียนสตราธแฮม เมมโมเรียล (Stratham Memorial School) ใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสังเกตนักเรียนในชั้นเรียน การสัมภาษณ์ ทดสอบการเขียนและการอ่าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า เมื่อเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนจะมีผลต่อกระบวนการอ่านและการเขียนของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการอ่านและการเขียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน

เทเรซา แอน อัลบาโน (Theresa Ann Albano, 1992) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของความสนใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนตอบได้ และการเขียนบรรยายของนักเรียนเกรด 7 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 30 คนของโรงเรียนขนาดกลางที่ Long Island รัฐนิวยอร์ก (New York) หลังจากให้นักเรียนได้อ่านนวนิยาย 3 เล่ม ระหว่างเรียนแล้ว นักเรียนได้ทำแบบทดสอบวัดระดับความสนใจในนวนิยายเขียนเรื่องย่อ และตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในนวนิยายจำนวน 25 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านสูงจะสามารถเขียนได้ตอบและเขียนบรรยายได้ชัดเจนถูกต้อง และมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการอ่านมีผลต่อการเขียนในระดับสูง

✓ ซาย ยิง ลี (Sy -Ying Lee ,1995) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ความสามารถในการเขียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้หวันระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไต้หวัน ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไต้หวัน จำนวน 318 คน โดยการสุ่มจากโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 โรงเรียนในกรุงไทเป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามการสำรวจความถี่ของการเขียนและการอ่านของนักเรียน และแบบทดสอบวัดความรู้และความสนใจในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินมีความสัมพันธ์กับ ความสามารถในการเขียนของนักเรียน แต่ความถี่ของการเขียนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียน